

PORIN KIRKKOSANOMAT

N:o 3

Joulukuu

1967

Arkkipiispan Joulutervehdys

Suuri, voimakas joki on aikanaan synnyttänyt Porin kaupungin. Yhäti on joki kuin kaupungin emo, jonka ympärille kaupunki kasvaa. Nykyään ei joella ole samaa taloudellista merkitystä kuin aikaisemmin, mutta ilman jokea ei olisi Poriä.

Yleisemminkin katsoen elämä rakentuu tiettyjen perustekijäin varaan. Niitä ei aina muisteta, huullaan kuin kasvettavan niiden ohi, mutta silti niihin on kätkeytyä kaiken lähtökohta ja elämää ylläpitävä voima.

Näin on nykypäivän suomalaisessa yhteiskunnassa kristillisen uskomme laita. Se on painanut lähtemättömän jäljen siihen, mitä sanomme suomalaisiksi elämäntavokseksi. Vaikka se muhohdettaisiin tai sen arvo kiellettäisiinkin, se on syvän pohjavirran tavoin jatkuvasti hedelmöittämässä yhteiselämäämme. Elämämme olisi kokonaan toisen näköistä, ellei Jeesus kerran olisi tullut ja ellei sanoma hänestä olisi saapunut myös omille rannoillemme.

Tästä elämän pohjavirrasta meitä itse kutakin kutsutaan ammentamaan siunausta ja voimaa. Jumalan virta on vettä täynnä myös nykypäivän Porissa.

Oma syymme on, jos jäämme vaille sitä siunausta, joka on kätkeyty Jumalan pyhään sanaan ja pyhiin sakramentteihin. Saamme ilolla ammentaa vettä autuuden lähteestä.

Martti Simojoki

MEILLE ON SYNTYNYT VAPAHTAJA

Pian päättävä vuosi 1967 maailman historiassa emme osoittamaan käsittämättömään jKr. on juhlayvuosi maamme historian, sillä tänä vuonna tulee kenellekään yksityiselle ihmiselle puoli vuosisataa kirkkomme on pyrkinyt ai- kuluneeksi puoli vuosisataa kirkkomme on pyrkinyt ai- kirkastanut Kristusta nimen- itsenäiseksi valtakunnaksi En- sydämessämme psalmikirjoit- simmäisen maailmansodan ta- tajan sanoihin: "Herralta tämä meidän syntiemme sovitus eikä naapurimaassamme tapahtunut on tullut; se on ihmeellistä mei- dän silmissämme. Tämä on se dän silmissämme. Tämä on se päivä jonka Herra on tehnyt; riemuitkaamme ja iloitkaamme siitä." Ps. 118: 23,24.

Paljon laajemmalti kuin omaa maamme koskee toinen ta- maamme koskee toinen ta- paus, jonka muistoa tänä vuon- ilon aiheena, niin uskonpuhdis- na myös vietetään 450 vuot- tuksen periaatteille uskollinen ta sitten lokakuun 31. päi- vänä nautti 1517 tohtori Mart- ti Luther Wittenbergin lin- ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hen- nankirkon oveen 95 teesiänsä gessä syntisyytensä tuntevan katolisen kirkon harjoittamaa ihmisen sydämeen. Kun Pyhä aneakauppaa vastaan, sts. ilmai- Henki saa kirkastaa meille si tällä tavalla julkisesti vas- Jeesuksen ennen kaikkea syn- tustavansa sellaista oppia, jon- tisten Vapahtajaksi, niin me ka mukaan rahalla voi ostaa tulemma todella vapaiksi kai- syntinsä anteeksi. Tästä ke- kesta mikä meitä painaa ja ah- hitti vähitellen ns. uskonpuh- distus. Silloin me ymmärräm- distus. Uskonpuhdistuksen tär- me senkin, mitä Herran apos- keimpänä periaatteena oli ja on toli Paavali tarkoittaa sanoes- edelleen vanhurskauttamisoppi. saan efesolaisille: "Sillä ar- Tämän opin mukaan ihminen ei mosta te olette pelastetut uskon tule vanhurskaaksi lain toista kautta — se on Jumalan lahja eikä minkään muunkaan oman — ette tekojen kautta, ettei ku- sa varassa, vaan uskosta, so. kaan kerskasi." Ef. 2:8,9.

Viljo Lauro

Tämän lehden mukana toivottavat Porin ev.lut. seurakunnat Teille RAUHALLISTA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

Sairaalapastori Linnamäki Ehtoollista antamassa.

Sairaalan saralta

Voi, kukahan taas kuolee! — Jotakin tuollaista heijastuu toisinaan sairaalassa olevien kasvoilta, kun he näkevät josakin käytävällä vaikkapa vain vilauksen virkapukuisesta papista. Eikä pieni ehtoollislauku papin kädessä suinkaan kevennä tunnelmaa.

Yllättävän paljon ajatellaan kristinuskosta — ja samalla sen edustajista, nimenomaan papista — tähän tapaan: tuo kaikki kuuluu kuoleman yhteyteen. Lienee kuitenkin monia, jotka mielestään ovat säilyttäneet turvallisen hyvät suhteet hengellisiin asioihin, jotta tarpeen tullen voivat tarrautua kuin johonkin taianomaiseen hätävaraan.

On merkillistä, että kristillisyyden sanoma tajutaan usein tavalla tai toisella mainitun suuntaisesti eli että se ei syvemmin liittyisi ihmisen arkeen. Näin ajateltaessa on tapahtunut ilmeinen erehdys. Liittyihän Jeesuksen toiminta mitä läheisimmin arkielämän eri vaiheisiin: hylätyn yksinäisyydestä, parantumattomasti sairaan lohduttomuudesta, veropulmista hautajaisten suruun ja häätalon riemuun tai pakahuudesta kääntyvän virkamieskodin tapahtumiin. Maailmaan tulostaan Vapahtaja puhui erittäin valoisassa ja myönteisessä mielessä. Yltäkylläinen elämä on tarkoitettu koettavaksi hänessä jo täällä eikä vasta tulevassa elämässä. Epäilevän on hyvä varmistua asiasta lukemalla esim. Joh. 10:10.

Edellä esitetyn lisäksi on varmasti muutakin väärää asennoitumista, mikä sitten ilmenee myös sairaalassa suoritettavan sielunhoitotyön yhteydessä. Lähiinnä tulee mieleen se, ettei nähdä tai haluta nähdä potilailla olevan uskonnollisia tarpeita. Silloin lienee ajatuksen- kulkua usein seuraava: en tar-

vitse pappia, uskonasioita, tulen toimeen vallan hyvin ilman Jumalaa tai hoidan suhteeni häneen itse, ja koska olen varsin tavallinen ihminen toisten tavallisten joukossa, kai nuo toisetkin ajattelevat samoin. Virret, puheet, rukoukset ovat joutavia, yhdentekeväisyydessään ihan turhia.

Lyhyesti sanoen: kun ei tarvitse, ilmeisesti ei tuo toinenkaan, ja vielä rohkeammin yleistäen: eivät juuri ketään tarvitse. — Näin ajattelevia on varsin valistuneittenkin ja johtavilla paikoilla olevien keskuudessa eikä vain karkeasanaisten rivimiesten parissa, kuten moni saattaisi luulla.

Mutta suuri ilo on ollut toistuvasti todeta, miten vastaanottavan seurakunnan sielunhoitaja saakaan sairaalassa kohdata. Tuon totuuden lausui aikanaan sairaalapappina toiminut virkaveli valmistujaisissa. Nyt kahden vuoden taipaleen jälkeen muistuu mieleen vain kaksi tapausta, jolloin käsi turhaan ojentui tervehtiäkseen, mutta potilas ei jostakin syystä halunnut siihen tarttua eikä tervehdykseen vastata. Vaikka on ollut monia, joiden kanssa ajatukset eivät olekaan kulkeutuneet samoja latuja, on siitä huolimatta pauskattu kättä ja vaihdettu sana pari. Välistä lyhyessäkin keskustelussa on saatettu pysähtyä kärsimisen ja sairauden ongelman ja opetuksenkin pohtimiseen. Usein tuollaiset hetket ovat antaneet paljon, — ainakin minulle. Niistä tekisi mieli ihan kiittää.

Ilahduttavaa oli kokea sekin, että eri laitosten henkilökunta alusta alkaen suhtautui varsin myönteisesti sielunhoitotyöhön. Nyt tuntuu siltä, kuin tuota työtä tehtäessä olisi löydetty yhä joustavampi ja kitkattomampi yhteistyön muoto. Toi-

vottavasti voimme vastaisuudessa jatkaa samaan suuntaan ja mieleenjäviä tilaisuuksia, samoin kuin ovat yksityiset sairashuoneen hiljaisuudessa vietetyt ehtoollishetket.

Vaikka soittokoneen puute on tosiasia monella osastolla, on säästyksestä siitä huolimatta jotenkin selvitty. Tekisi mieli sanoa, että joskus hyvin juhlaallisestikin, sillä seurakuntien sairaalatyöhön hankkima nauhuri eli magnetofoni on erittäin tervetullut apulainen. Se on monelle porilaiselle saanut välittää kotikirkon virrenveisuuta sairaalaan lähes tuoreeltaan. Terveinä ollessamme emme aina tule kyllin arvostaneeksi kirkossa käynnin sisältöä ja merkitystä. Sairaus eristää jumalanpalveluksestakin omalla tavallaan. Tuossa eristyneisyydessä saattaa tuntua juhlaa, kun saa edes nauhurin avulla yhtyä tutun temppelin messuihin tai hiljentyä kuuntelemaan oman kuoron soitteita esityksiä. Tutut hengelliset laulut, varsinkin lasten heleillä ja innostavilla äänillä laulettuina, tavoittavat tavallista herkemmin sydänten kielet noreen omaan sairaalassa — Nauhuri on kovin käyttökelpoinen ja tottelevainen työtoveri tässäkin työssä.

Toinen samoin erikoisen sovelias ja käytännöllinen seurakuntien suorittama hankinta on kesällä tapahtunut ehtoolliskaluston ostaminen. Kalusto käsittää kaksikymmentä pikkupikaria, viinikannun, leipärasian ja -lautasen, jotka kaikki ovat hopeaisia. Oheinen kuva esittää kaupunkimme kunnalliskodissa viime kuulla vietettyä tilaisuutta, jolloin kalusto oli ensi kertaa käytössä kokonaisuudessaan. — Tänä adventina sama kalusto saa palvella Porin sairaalain kutakin osastoa vuorollaan. Siten se välittää omalla tavallaan jokaiselle haluavalle Vapahtajamme ruumiin ja veren sakramentin. Vanhan tavan mukaan pyritään adventiaikana ja hiljaisella viikolla viettämään sairaalassamme ehtoollista osastoittain. Myös muulloin — milloin potilaat niin haluavat — järjestetään koko osaston yhteisiä ehtoollis-

hartauksia. Ne ovat juhlaillisia ja mieleenjäviä tilaisuuksia, samoin kuin ovat yksityiset sairashuoneen hiljaisuudessa vietetyt ehtoollishetket.

Uskonasioita pohditaan potilashuoneissa varmasti enemmän kuin luulisikaan, ehkä joskus epätoivoisen yksinkin. Ehtiesään niin paljon viipymään yksityisen potilaan luona että syntynyt tuttavuus ja luottamus päästelee kiertä pidikkeistään, saa huomata kovaltakin vaikuttaneen pinnan alla nerkää hengen liikettä ja liikuttavan syvää iäisyyskaipua. Jotta tällaiseen monen odottamaan — vaikka toistaiseksi valitettavan usein turhaan odottamaan — vuoteen vieressä viipymiseen olisi tuntuvasti enemmän mahdollisuutta, olisi toivottavaa, ellei jo välttämättöminkin että seurakuntamme mahdollisimman pian perustaisivat toisen sairaalatyöntekijän viran.

Silloin voitaisiin entistä paremmin löytää ja tavoittaa juuri ne, jotka eniten kaipaavat ja tarvitsevat evankeliumin tuomaa lohdutusta ja sisältöä elämäänsä. Välistä tuntuu, että nykyisellään turhan moni heistä joutuu jäämään ilman seurakunnan taholta tulevaa palvelua ja hoitoa. Samoin kyettäisiin tähänastista useammin välttämään esim. ehtoollisenvieton yhteydessä joskus sattuvat ikävät ilmiöt. Niiden yhteydessä joku arkaileva ei saakaan vapaasti valita osallistumistaan tuohon pyhään hetkeen. Todella masentavalta tuntuu todeta, miten muut huonekuntalaiset ovat pilkkallisilla tai sopimattomilla sanoillaan henkisesti pahoinpidellen pakottaneet yhden hiljaisen ja uskossaan hapuilevan mukautumaan sakin henkeen. — Reilun pelin säännöt toisen vakaumuksen kaikenpuolinen kunnioittaminen, luonnollisuus ja avomielisyys vallitkoivat vastaisuudessa entistä kirkkkaammin sairaalasielunhoidossa ja suhteessamme siihen!

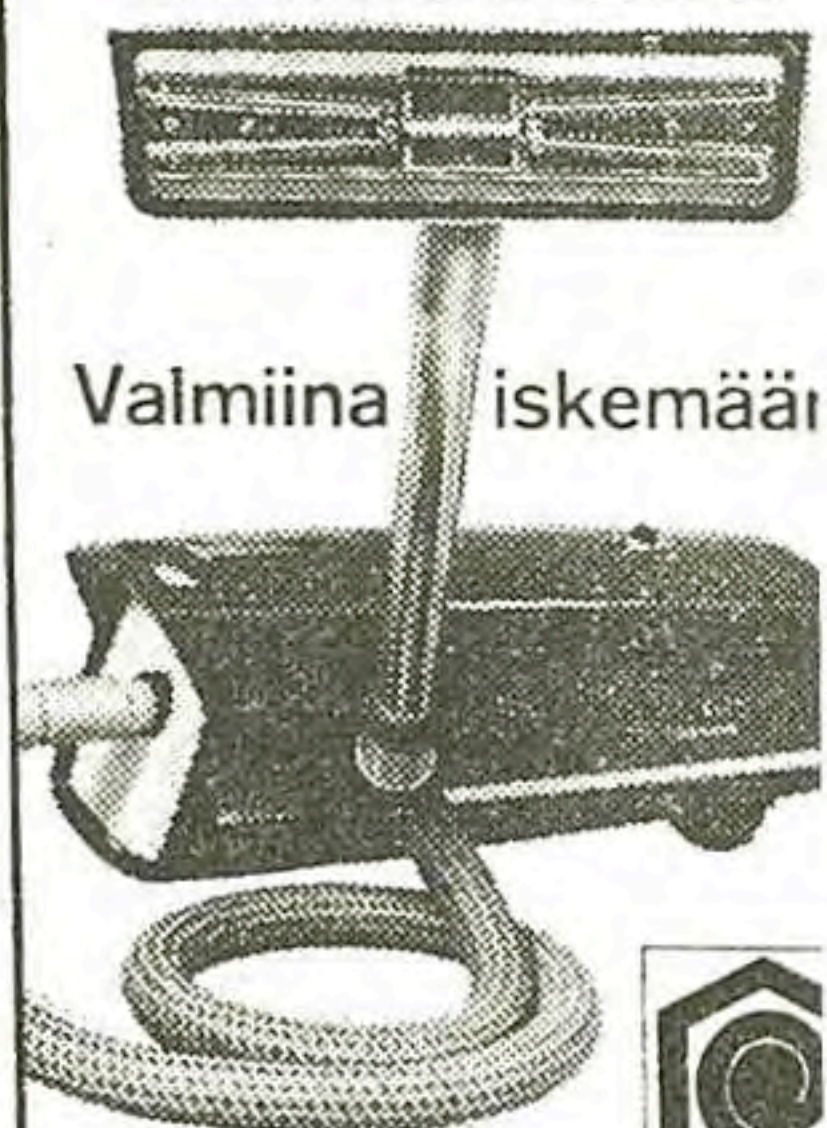
Raimo Linnamäki
Porin seurakuntien yhteinen sairaalapappi.

Joulupukin työpaja diakoniakeskuksessa.

SIEMENS

Imurin teho riippuu suulakkeesta!
SIEMENS -IMURISSA ON YLIVOIMAISEN TEHOKAS SUULAKE LAAJA KANAVOITU PINTA IMEE NELJÄLTÄ SUUNNALT!

Valmiina iskemään
MIELLYTTÄVIEN OSTOSTEN
PAIKKA

SIEMENS - KODINPISTE
KESKUSKARTANO

VAKUUTUS SAMP

PORIN KONTTORI
Yrjönk. 8, puh. 18 161

Rippikoulun vaikeuksia

"Koulua pidettiin yleensä että he tulevat rippikouluun kirkossa, joskus pappilan väen-vain sen takia, koska "sekin tuvassa. Koska kulkemismah-on kerran käytävä". Mutta mi-dollisuudet olivat vajavaiset, oli tä varten käytävä, siitä heillä nuorten usein hankittava itsel-ei ole käsitystä. Ympäristö, jos-leen asunto kirkolta. Monen ta rippikoululaiset tulevat, ei talon pirtissä majaili syksyisin valmista heitä enää samalla ja keväisin rippikoululaisia. Nä- rakkaudella kuin aikaisemmin mä toivat kuivan muonan ko- seurakunnan koulussa. Ennen toa ja ostivat toisinaan kant- vanhemmat lähettivät lapsensa toritalosta maitoa ja lämmintä hyvin menojen ja toivotusten ruokaa. Koulupäivät olivat pit- saattelemina kirkolle rippikou- kät. Papit ja lukkarit koettivat luun saamaan "taivaallista näet täyttää velvollisuutensa, evästä" koko elämää varten. sillä rovasti- ja piispantarkas- Nyt ajatellaan, että siitä on sel- tuksissa heidän tuli olla val- vittävä mahdollisimman vähällä miit vastaamaan tehtävistään." vaivalla.

Tällä tavoin kuvailee Wiljo- Kodin rinnalla on tässä yh- Kustaa Kurkiala entisajan rip- teydessä mainittava myös to- pikoulua. Omat vaikeutensa sil- veri- ja raamattupiiri. Sekään lä oli, mutta kaikesta huolimat- ei ole usein myönteisellä tavalla ta se teki opillista kylvötyötä, valmista massaa nuorta kristilli- joka ei jäänyt vaille merkitys- sen opin ja uskon vastaanotta- tä... Yhä edelleen kansassam- miseen. Nuorten harrastukset me vaikuttaa kunnioitus kirk- ovat nykyään aivan toisenlai- koa ja sen rippikoulua kohtaan- set kuin aiemmin. Harrastuk- johtuen menneitten sukupol- set saattavat tosin muistuttaa vien pappien ja kanttorien toisiaan, mutta tämän päivän työstä. He korostivat kristilli- saan-elämä tempaa nuoret mu- sen elämän tärkeyttä uskollaan- kaansa jo siinä vaiheessa, kun ja siveellisellä elämällä.

Ajat ovat muuttuneet, Rippikoulu tulee näin si- mutta rippikoulu on säilyttänyt joittumaan liian myöhäiseen perinteellisen asemansa. Noin ikäkauteen. Sillä ei ole yhteyk- kymmenen vuotta sitten suori- siä kumpaankaan suuntaan — tetussa gallup-kyselyssä todet- ei taakse eikä eteenpäin.

Viimeksi sanottu paljastaa erään surullisen epäkohdan. Rippikoulu elää eristettynä seu- rakunnassa. Siltä puuttuu yh- teys sitä edeltävään ja seuraa- vaan kristilliseen kasvatustyö- hön. Vähitellen olisi tajuttava, että kristillinen kasvatusta on ko-

Vanhempien keskuudessa rip- pikoulua pidetään yleisesti konaiskasvatusta, joka alkaa eräänlaisena yhteiskuntakelpoi- lapsuudesta ja jatkuu koko ih- suuden osatekijänä. Tämä ase- misen elämän. Seurakunta on ma heijastuu nuorissa siten, tässä mielessä suuri koulu, jos-

Rippikoulu päättyy konfirmaatioon ja Ehtoollisella käyntiin.

sa kasvatetaan Jumalan valta- kunnan kansalaisia. Miten tä- mä kokonaiskasvatus järjeste- tään, on eräs tärkeimpiä tule- vaisuuden kysymyksiä.

Rippikoulun perinteelliseen asemaan on jollain lailla totut- tu seurakunnan elämässä. Rip- pikoulut alkavat kaikessa hil- jaisuudessa toisensa perään. Sadat nuoret eräässä elämänsä ratkaisevassa vaiheessa kulke- vat seurakunnan ovista sisälle ja ulos. He menevät, eikä heitä näe enää sen jälkeen paljon- kaan. Seurakunnan eräs mah- dollisuus tavoittaa jäseniään on mennyt samalla ohi.

Ulkonaiset tekijät merkitse- vät rippikoulun onnistumiselle enemmän kuin usein ajatellaan. On tavattoman tärkeää, että voitaisiin luoda edellytykset kiinnostukselle ja viihtyvyydel- le. Mutta se on vaikeaa sil- loin, kun käytettävissä ei ole huonetta, joka olisi tarkoitettu rippikoulua varten. Monet rip- pikoulumme työskentelevät ti- loissa, jotka ovat jatkuvasti muussa käytössä. Ne ovat myös kalustetut sen mukaises- ti. Ymmärrämme, miten vai- keaa on tehdä muistiinpanoja vihkoon, jonka alustana on pol- vella oleva katekismus. Samalla pitäisi myös seurata Kristin- opista kohtaa, mitä käsitellään tunnilla. Pöytien puute tuottaa hankaluutta siinäkin, ettei ole paikkaa, missä oppilaat pitäisi- vät kirjojaan. Jatkuu siv. 11.

Pihlavan kellarikirkko

Sunnuntai-iltaisain näkyy Pih- lavan kirkon vaiheilla salape- räistä liikettä. Nuoria tulee ryh- missä, yksitellen. Alakerran ovesta painutaan sisään. Seu- rakuntakeskuksen kellariker- roksessa on hälinää. Seisoskel- laan, istutaan juttelemassa ja pelataan pelejä — miten nyt kutakin vain haluttaa. Joukko kasvaa. Kahdeksalta kokoonnu- taan isompaan huoneeseen, joka on sisustettu kirkkosaliksi. "Kellarikirkko" on alkanut.

Aloite tähän kellarikirkko- toimintaan lähti keväällä seu- rakunnan omien nuorten piiris- tä, joka tunsi vastuuta siitä osasta nuoria, joilla ei ollut juuri muuta kokoontumispaik- kaa kuin baarit. Heitä käytiin kutsumassa sunnuntai-iltaisain kirkkokeskuksen kellaritiloissa pidettäviin tilaisuuksiin. Ohjel- masta vastasivat aloitteen teh- neet nuoret itse. Kokoonnumis- muoto vastasi ilmeisesti tarkoi- tustaan ja niin joukko vähitel- len laajeni. Kesällä kirkon al- alakertaan sisustettiin seu- rakunnan toimesta todella "kirkko" alttareineen ja penk- keineen. Syksyllä saatiin lah- joituksena vielä alttaritaulukin. Saapuminen tänne kellarikirk- koon merkitsee nyt todella jo- kasunnuntaista kirkonkäyntiä. Varsinainen "kirkko" aloite-

Tällä hetkellä on ongelmana, miten tätä ideaa oikealla ta- valla kehitettäisiin eteenpäin. Tilaisuudet ovat olleet luon- teeltaan "evankelioivia", kuten järjestäneet nuoret sen itse määrittelevät. Vaarana on se, että vain muutamat ohjelmasta vastaavt nuoret ovat toimivia puhumassa, soittamassa ja lau- lamassa, kun sen sijaan suurin osa kokoontuu vain kuuntelijoi- na. Joukko pitäisi paremmin aktivoida. Kellarikirkon luon- netta on kyllä pyritty muunte- lemaan. Tätä kahtiajakoa toi- miviin ja vain kuunteleviin ja mukana oleviin saataisiin ehkä heikentymään, jos kellarikirk- koa nimensä mukaan kehitettäi- siin tältä puolen tunnin osalta nuorten vapaamuotoiseksi ju- malanpalvelushetkeksi.

Päivö Tarjamo

Tuomiorovasti K. A. Santavuori

Porin kaupunki- ja maaseurakunnan entinen kirkkoherra Aapo Santavuori sai kutsun iäisyyteen viime mar- raskuun 12. päivänä Helsingissä.

Valmistuttuaan vuonna 1909 papiksi hän toimi 27 vuotta Karjalassa eri seurakunnissa, viimeksi 20 vuotta Viipurin seurakunnan kappalaisena. Hänet valittiin teol. tohtori Oskar Alanderin jälkeen Porin kaupunki- ja maaseurakun- nan kirkkoherraksi, johon virkaan hän astui 1. 5. 1936. Täältä hän siirtyi vuonna 1943 Viipurin tuomiorovastiksi, josta virasta hän sodan päätyttyä tuli valituksi Keski- Helsingin kirkkoherraksi. Eläkkeelle hän siirtyi vuonna 1957.

Tuomiorovasti Santavuori oli syntyisin Merikarvialta ja kävi koulunsa Porissa tullen ylioppilaaksi Porin lyseosta. Pori oli hänelle läheinen ja rakas. Porilaiset tunsivatkin hänet omaksi papikseen, jonka saarnatuolin juurelle he ko- koontuivat mielellään kuuntelemaan hänen henkevää ja nöyrää julistustaan. Hän rakasti erikoisesti lähetyssasiaa ja diakoniatyötä, joiden hyväksi hän uhrasi paljon voi- miaan ja aikaansa. Vuonna 1938 hän teki ehdotuksen seu- rakuntatalon rakentamisesta, joka suunnitelma olisikin toteutunut, jollei sota olisi sitä tehnyt tyhjäksi ja siirtänyt vuosikymmeniksi eteenpäin. Sen jälkeen ovat olosuhteet muuttuneet radikaalisesti. Kirkkojen ja seurakuntatalojen sarja on kohonnut. Ehkäpä hänen unelmansa keskikaupun- gin seurakuntatalosta piankin pääsee toteutumaan. Tällä- oloaikaan hän toimi myöskin hiippakunnan assessorina.

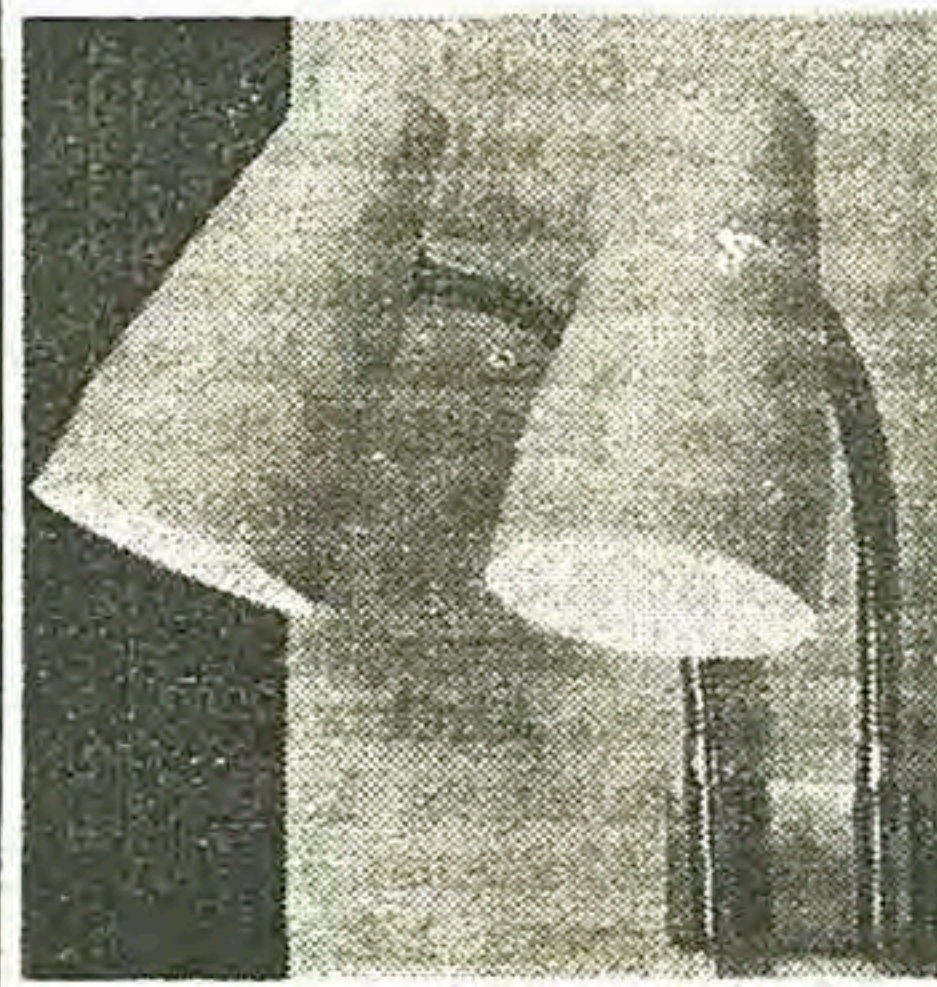
Ikuiseen rauhaan lähtenytä muistavat siunaten ja kiit- täen Porin seurakunnat ja seurakuntalaisten suuri joukko, joka oppi rakastamaan ja kunnioittamaan hienotunteista, Jumalan tiellä kilvoittelevaa esipaimentansa.

SATAKUNNAN KANSA

joka päivä ilmestyvä
maakunnan suurin
päivälehti.

Muistattehan jättää tilauk- senne ajoissa — vuodeksi 1968

Tilaushinta 45,—

Valaisinlahja

Jatkuvaa
iloa ja
valoa

Kommandiittiyhtiö

ERKKI SIIVOLA

Yrjönkatu 25, Keskusaukio

MUUAN MITTAVA ELÄMÄNTYÖ

Rovasti Antti Perheentupa.

— Laitilassa se alkoi, minun jo tähän asti pitkänlaisiksi mitattunut elämäntahteni. Kalevalamme Kullervon lapsuudenmaat olivat minun lapsuuteni ja nuoruuteni leikki- ja työntereitä. Tieni on polveillut monialle, ja aina on minusta tuntunut, ettei tapahtumista ole ollut puutetta; ei ole tarvinnut lasten tavoin kysyä: "Äiti mitä minä nyt tekisin?" Sitä useammin olen vaikeuksien keskellä kamppaillessani joutunut turvautumaan Taivaallisen Isämme pelastavaan apuun.

Kirkkosanomien edustaja on saanut luvan tulla esittämään uteliaita kysymyksiään rovasti Antti Perheentupalle. Istutaan hänen elämänsä asuntonsa väheisessä työhuoneessa. Pöydällä on melkoisesti konekirjoituslusuja, ja kirjoituskoneesta on taaskin pujahtamassa vapanteensa uusi lusu. Työn alla on vanhan ystävä, kuulun lähetystyöntekijän Martti Rautasen elämäkuvauus. — Tahtoo väkisin paisua liian pitkäksi, rovasti miettii. — On paljon lähteitä, paljon muistoja, ja on säälä jättää sanomatta ainakin onasta mielestä hyvin tärkeätä. Kustantaja kyllä kärsii, ties vaikka karsisi kaiken. Aikamme suosinee toisenlaista tekstiä. — Olisi paljon muutakin kirjoitettavaa; ehtineekö — jaksaneeko?

Lapsuus- ja nuoruusvuodet

— On suuri onni saada syntynä uskovaisten kodin lapsena. On hyvin usein onneksi myös se, että lapsuuskodissa tunnetaan sellaisetkin tuttavat kuin puute ja köyhyys, miettii haastateltava. Oppii tuntemaan, mielen on. Minun osakseni tuli sellainen onni. Kirkkopolku, työ pienestä pitäen ja vaatimaton elintapa kuuluvat rakkaina muistoina lapsuuteeni ja nuoruuteeni. Kiitollisena muistan ensimmäiset opettajanikin — hänetkin, joka kerran jostakin syystä tuotuneena tuli väittäneeksi, ettei minusta koskaan tulisi muuta kuin haudankai-vaja — korkeintaan. Osittain hän ennusti oikeinkin, sillä iso-isäni jälkeen minusta 17-vuotiaana tuli kotipitäjäni kirkon suntio, joka niihin aikoihin varsinkin oli hyvin monipuuhainen mies. Hän huolehti kirkon kunnosta, toimi lukukinkereillä

"luettajana", oli kirkkoherran kuskina ja kaivoi vainajille hautoja.

— Kolme vuotta hoidin suntion vastuunalaista tointa Säilyttivät kaiken lisäksi harteilleni nuorisoseuran esimiehenkin tehtävät. Puuhaa oli, mutta se ei tyydyttänyt: levoton mieleni haparoi otetta jostakin, jossa minua oikein totisesti tarvittaisiin. Ratkaisun ongelmieni toi lähetysseurasta Frans Hannula, joka usein pistäytyi Laitilassakin, puhujamatkoillaan. Hän se väkevästi saarnoillaan tuli viitoittaneeksi minunkin tieni: se veisi minut lähetyskouluun ja sitten Afrikkaan. Esteeksi ilmaantui monenlaisia vastuksia, mutta lähetyskutsu soi mielessäni niin väkevänä, että se hukutti kuulumattomiin kaiken muun. V. 1915 kokosin vähät tavarani ja matkasin Helsinkiin lähetyskouluun. V. 1919 minut ja viisi toveriani vihitettiin lähetysseuraksi.

Afrikassa

V. 1920 vasta vihitty lähetysseurasta nuoren vaimonsa kanssa lähti Afrikkaan majoittuakseen sinne ehkäpä vuosikymmeniksi. Niin ei kuitenkaan tapahtunut: terveys petti, vaikeat sairaudet yllättivät, ja kahdeksan vuoden kuluttua oli palattava Suomeen, kohti tuntemattomia kohtaloita taaskin.

— Jotakin kaikkein syvimälle mieleen jäänyttä Afrikasta, pyytää haastateltaja.

Hetken mietittyään haastateltava jatkaa: — Nuo kahdeksan vuotta ovat jääneet mieleeni raskaina, mutta sanomattoman rakkainakin muistoina. Olen syvästi kiitollinen Jumalalle siitä, että Hän minut sinne kerran vei. Hymyilen niille ihmisille, jotka paasaavat neekerien vähäisistä hengenlahjoista, petollisuudesta, ja kaikesta muusta negatiivisesta. Tunnen nuo tummat ihmiset ja teidän, etteivät he enkeleitä ole, mutta eivät ihmisistä huonoimpia: olosuhteiden uhreja he ovat, ailahtelevia luonnonlapsia ja valkoisen herrarodun saaliinhimon uhreja. Monet epäilevät koko lähetystyön mielekkyyttä ja merkittävyyttä; omassa maassa on muka riittämiin pakanoita. Puhumattakaan siitä, että he noin arvioidessaan heittäytyvät Vapahtajaa viisaammiksi, lausuvat he muutenkin arvostelujaan asioista, joita eivät tunne. Jos heillä olisi ollut tilaisuus tutustua esim. niihin oloihin, joissa Ambomaalla elettiin v. 1920 vaiheilla, ajattelisivat he ehkä toisin: Maa oli ja on vieläkin karu ja ilmasto-olosuhteet hyvin petolliset: väliin sataa liiaksikin, väliin ei vuosikausiin, joten nälkä oli aivan vieras. Ihmiset elivät aineen pelon vallassa: kaikkialla väijyi paha, kaikki oli tabua, kiellettyä, ja poppamies oli heimokuningastakin mahtavampi, tyranni, jolle heimoelämän elämä ei suuria merkinnyt. Neekerit tarvitsivat ja tarvitsivat vieläkin ensisijaisesti vapautumista pakanauden yöstä, apua vaikeissa sairauksissaan ja kaikkea, mitä ihmisruumis edes jonkinlaisessa kunnossa pysyäkseen kaipaa. — Mikä on järjestys? kysytään. Mikä milloinkin, vastaan. Ihmisen tarpeita ei voi panna ehdottomaan tärkeysjärjestykseen, ei ainakaan Afrikassa. Pitaalin tai jonkin muun kauhean sairauden kiduttama ihminen on sanomattoman kiitollinen saadessaan lääkärin apua. Henkisesti järkyttyneelle mustalle on

Jumalan sana vapauttavaa evankeliumia, nälkää näkevä tarvitsee ravitsevaa ruokaa.

— Me olemme paljon velkaa mustille veljillemme. Toimin Ambomaan Onajenen asemalla kaiken Afrikan-aikani. Kun menin sinne, oli seurakunnassa 900 kristittyä neekeriä, kahdeksassa vuodessa heidän lukunsa kasvoi kolminkertaiseksi.

Seurakuntapaimenena

— Kotimaassa alkoi tiivis opiskelu päämääränä pappistutkinnon suorittaminen — minähän olin vain lähetystyöntekijä. Vuonna 1930 olin "valmis" pappi — sanon luonnollisesti nuo sanat ystävällisesti itselleni hymyillen. Seurasi vuosia "nuoren" papin kiertolaiselämää. Kotikuntiani olivat Vampula, Lappi (Tl.), Nakkila, Eurajoki ja taas Nakkila, jonne vaellukseni pitkäksi ajaksi päättyi. Vuoden 1934 alusta lähtien hoidin Nakkilan kirkkoherran virkaa, kunnes uuden tehtävän kutsu taas väkevänä alkoi soida mielessäni. Viuhdyin Nakkilassa — minulla oli siellä yllin kyllin työtä — ja olin seurakuntalaisiin tyytyväinen. Omaan persoonaani kohdistuvan arvostelun jätän heidän huostaansa.

Porin Diakonissalaitos

Rovasti Perheentupa on Sanan mies, mutta ennen kaikkea myös tekojen mies. Hän itse väittää oppineensa käyttämään niitä rinnakkain Afrikassa, missä sairaalat, kirkot, kuljetusneuvot ja kaikenlaiset käytännölliset kysymykset aina olivat huutamassa tekijäänsä. — Ehkäpä se silti on luonteenikin "perusvika", hän myöntää.

Nakkilankin kaudelta töistä tekoihin pyrkivästä mielenlaadusta voisi mainita monia esimerkkejä, mutta ne jääkööt. On puhuttava Porin Diakonissalaitoksesta rovasti Perheentuvan väkevän toimintatavan huomattavasta aikaansaannoksesta.

Em laitoksen ensimmäiset ärsykesanat taidettiin lausua jo v. 1939. — Joukko ystäviäni, näin muistelee rovasti Perheentupa, oli kerääntynyt luokseni muistuttamaan minua vuosien kulumisesta. Mielessäni liikkui erityisesti niihin aikoihin vikoileva ajatus kirkollisen elämäme hedelmättömyydestä. Meille papelle, niin ajattelin, voitaisiin täydestä syystä singahduttaa suorat sanat, jotka Jeesus kerran linkosi aikansa farisealaiselle: "He sanovat, mutta eivät tee." (Matt. 23:3) Puheessa, jonka silloin pidin, tulin maininneeksi, että Poriin olisi saatava oma diakonissalaitos. Reaktio oli kohteliaasti vastustelevalta, mutta ei sentään tyrmäävää. Ajatus kyti hiljaisena ainakin minun optimistisessä päässäni. Taitaa minussa olla jonkinlaista taistelija, joka ei vähästä lannistu. Sen ominaisuuden olen uskaltanut myöntää itsessäni olevan, kun nyt vanhana miehenä olen kertaillut mieleeni niitä moninaisia vaikeuksia ja vastuksia, jotka oli voitettava, ennen kuin Diakonissalaitosta päästiin rakentamaan. Vuonna 1950 se oli jotenkin valmis aloittamaan toimintansa. "Hullun ja intoilijan" utopia oli toteutunut.

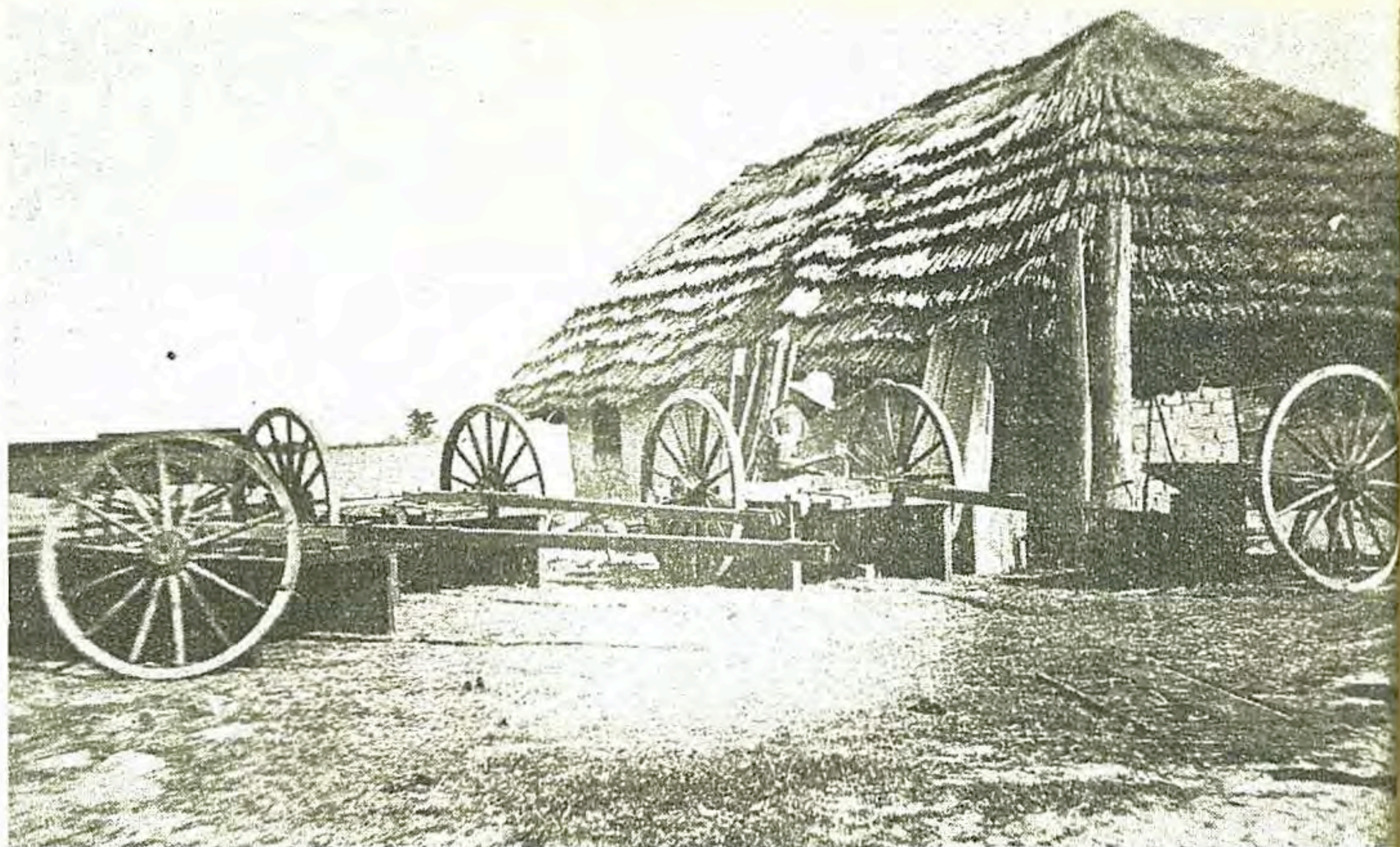
Samana vuonna rovasti Perheentupa valittiin "laitoksen" ensimmäiseksi johtajaksi, vaikka oli asiassa sellainenkin vaihe, jolloin hänet oltiin siirtämässä pysyvästi Nakkilan kirkkoherraksi.

Ulvilan hoivakoti

Muutaman kilometrin päässä Ulvilan kirkonkylän keskustasta on tien laidassa hyvin matavana maastoon mukautuen taloryhmä, joka ehdottomasti pakottaa ohitse ajavan ensikertalaisen kysymään asutokompleksin tarkoitusta. — Hoivakoti se on, maamme uusin ja varmaan myös ajanmukaisin vajeamielisten hoitolaitos: rovasti Perheentuvan toimintatarmon varmaankin siunauksellisin toteutuma. Tilaa siellä on 600 hoidokille, sitten kun suunnitellun kokonaisuudessaan on saatua toteutetuksi. 600 suomalaisessa kodissa huokaistaan helpotuksesta, kun lopultakin saadaan rakas vaivojen lapsi sijoitetuksi Ulvilan hoivakodin huolehtiviin suojiin.

Jo vuoden 1950 vaiheilla rovasti Perheentupa aloitti ponnisteunsa Hoivakoti-suunnitelman toteuttamiseksi. Viisi vuotta hän sai taistella byrokraatian harkitsevaa jarrutusta vastaan, ennen kuin saatiin asianomaisen perustamisluvan uusimmalle laitokselle. Sitten astuivat esiin taloudelliset vaikeudet, joita vastaan taisteltua yhä jatkuu. Mutta Hoivakoti on olemassa ja tekee armahtavaa työtä elämän vähäisimpien hyväksi. Siellä heitä on paljon lapsia ja jo aikuisiakin — fyysisesti aikuisia, mutta mielellään ja hengenvoimiltaan he kaikki ovat pienen lapsen tasolla. Hyvin he tuntuvat viihtyvän, mutta he ovatkin jonkin verran kehityskykyisiä vajaa mielisiä. Hoivakodissa pystytään iloitsemaan ja suremaan ikävöimään kotiakin: isää ja äitiä. Hankalimpia pulmia onkin mielialakysymys, sillä su-

Jatkuu siv. 11.

Yllä olevassa kärryverstaassa neekerit Antti Perheentuvan johdolla tekivät rattaita omaan käyttöön.

Ulvilan hoivakodin hoidokkeja omassa juhlassaan.

HAUTAUSTOIMISTO SAINTE OSAKEYHTIÖ

Eteläpuisto 11
Puh. 12 161

Hoidamme kaikki alamme kuuluvat tehtävät

sesti järkyttyneelle mustalle on

KIRKKO PORISSA

NIMIKKOLÄHETTIEN JOULUKIRJEET

Seija Hyvärinen:

Lassi Stenman:

Kevätterveiset täältä Okavangolta sinne syksyiseen Suomeen. Meillä on täällä todellakin kevät, vaikka elämmekin jo syksyä. Silloin, kun teillä siellä oli kesä kauneimmillaan, oli meillä täällä kylmäaika. En osannut kuvitellakaan, että Afrikassa voisi olla niin kylmää — varsinkin öisin. Nyt ei enää ole kylmä, sillä ilmat lämpenevät jatkuvasti. Kevään tulon huomaamme myös siitä, että ensimmäiset akaasiat ovat avanneet keltaiset kukkansa.

Kaikkein ensimmäiseksi kuitenkin tahdon kiittää teitä, rakkaat ystävät, kaikesta muistamisesta, mutta ennen kaikkea esirukouksistanne. Toivon ja pyydän, että jaksaisitte edelleenkin rukoilla, niin koko työn kuin minunkin puolestani. Lähetystyöntekijäkin on vain ihan tavallinen ihminen, joka päivä uutta armoa ja anteeksiantamusta tarvitseva.

Rukoilkaa, ystävät, myös Okavangon seurakuntien puolesta, sillä juoppous ja sen mukana muut paheet ovat tunkeutuneet myös kristittyjen keskuuteen. Mutta onhan meillä ollut ilonkin hetkiä, kun kasteen kautta olemme saaneet uusia jäseniä seurakunnan yhteyteen.

Meillä on täällä Kuring-Kurun sairaalassa aina pakanapotilaita, joista useimmat tulevat kaukaa virran takaa Angolasta. Parastaikaa sairaalamme evankelista pitää kastekoulua muutamille pitkäaikaisille pakanapotilaille. Sitten meillä onkin juhla sairaalassa, kun he saavat koulunsa päätökseen.

Täällä Okavangolla joudumme vielä joka päivä silmätysten pakanuuden kanssa. Varsinkin kuutamoina meidän on pakko kuunnella pakanoiden rummutusta ynnä muuta melua. Noitakin vielä yrittävät täällä hoitaa sairaita. Usein näitä "hoidettuja" sitten tuodaan meidänkin sairaalaamme virvoiteltaviksi.

Meitä on täällä Kuring-Kurun sairaalassa yksi suomalainen lääkäri ja sairaanhoitaja minun lisäksi sekä kolme tšekiläistä apuhoitajaa ja monta apuhoitajaa, mutta töitä riittää kaikille. Meidän lääkärimme kiittää myös muissa, pienemmissä klinikoissa, ja sinä aikana me sitten hoidamme potilaita parhaan kykymme mukaan. Useinhan täällä joutuu tehtävän eteen, missä ei entuudestaan ole pienintäkään kokemusta. Jumala on kuitenkin ihmeellisesti auttanut kunakin päivänä antamalla tarvittavan viisauden ja taidon.

Kerran, kun lääkäri ja hoitajatoverini olivat niin sanotulla kulmakuntamatkalla, sairastui eräs potilaamme vakavasti. En voinut kysyä neuvoa keneltäkään ihmiseltä. Yhdessä mustan apulaiseni kanssa pyysimme Jumalan apua, ja Hän tolellakin antoi sen potilaan parantua.

Paljosta me saamme kiittää Taivaallista Isäämme joka päivä.

Siunattua syksyä teille jokaiselle.

Tervehdin teitä Sanalla: "Siinä ilmestyi meille Jumalan rakkaus, että Jumala lähetti ainoaisen Poikansa maailmaan, että me eläisimme Hänen kauttansa." (I Joh. 4:9).

Teitä siellä kaukana "pohjan tyä mitä tahansa: julmuutta, perillä" varmasti kiinnostaa, raakuutta, valhetta, petosta, miten täällä vietetään joulua. Varkautta, ihmiskauppaa, haurellisuutta, pelihimoa ja mitä surkeinta elämää. "Hyvää päivää" kuuluu kiinaksi tai taiwaniksi: "Oletko syönyt itsesi kyläiseksi?" Johon kohtelias vastaus kuuluu: "Kyllä, olen kyläläinen." Ruoka eli "chka" on muuten ainainen keskustelun aihe: montako lajia ja millaista? Toinen tällainen on raha. Jos miehellä tai naisella on rahaa, hän esimerkiksi junassa laskee sen moneen kertaan, niin että kaikki varmasti näkevät ja istuu sitten tyytyväisenä aloittaakseen taas kohta uudelleen, sillä vielä oli ehkä joku, joka ei sattunut näkemään. Seurakuntiinkin liitytään usein vain hyötytarkoituksessa ja lahjojen saamisen toivossa. Moni lähetys onkin sortunut työn ylläpitämiseen lahjoilla ja eräänä päivänä herännyt pettyneenä siihen todellisuuteen, että lahjojen loppuessa myös työ on loppunut. Iäisyysarvojen todelliseksi saattaminen tuntuu usein äärimmäisen vaikealta ja vaatii paljon aikaa. Mutta aina sentään jossakin tällä saarella vietetään joulua, kun Jeesus Kristus, taivaan valo, syttyy pakanuuden pimeydessä eläneessä sydämessä.

Itse vietämme joulumme perhepiirissä. Aaton aattona kaivetaan 1½ metrin syvässä juurineen maasta ja istutetaan suureen ruokkuun. Siinä on meidän joulukuusemme. Muutenkin yritämme saada kaiken tuntumaan niin paljon jouluta kuin mahdollista. Siitä, että emme ole Suomessa, kertovat valtavat määrät ruusuja ja etelän hedelmiä, jotka koristavat kotiamme. Merkittistä on kuitenkin kokea, että sama syvä hiljaisuus valtaa mielen täällä ovat päättäneet tuottaa jollekin kuin sielläkin seimen ihmettä onnettomuutta. Eikä toisaalta viitsitäkään. Mitä sitä toisen suudesta ja kirjavuudesta huolehtimaksi mitään tekemään. Ailimatta yksi on yhteistä, ydin, kaa vain hukkaantuu ja rahaa. Jeesus Kristus. Sen tähden niin Raha onkin kiinalaisen elämän käännös sanoo, laulakaamme misten keskustelemaan, aina on mekin sydämestämme "Kaikkysymys rahasta, ruoasta tai kein korkeimmassa olkoon kunnellaman julkisivun säilyttäminen edustavan näköisenä. Tä-Hänen näin onnelliseksi tekemän kaiken taakse voi kätkeymiensä ihmisten keskellä."

Muuten elämä on yhtä ainoata raatamista aamusta iltaan 10—14 tuntia päivässä, seitsemän päivää viikossa. Ja palkkaa tällä tavalla tulee 64—120 mk kuukaudessa.

Joulu on vielä kaukana tästä maasta, ja pimeys vallitsee sydämissä. Ennen kaikkea sen huomaa lähimmäisen hädän edessä. Hädässä olevaa ei kukaan tahdo auttaa eikä uskallakaan, sillä on vakava asia puuttua toisen kohtaloon ja yrittää asettua henkien tielle, kun ne ovat päättäneet tuottaa jollekin onnettomuutta. Eikä toisaalta viitsitäkään. Mitä sitä toisen suudesta ja kirjavuudesta huolehtimaksi mitään tekemään. Ailimatta yksi on yhteistä, ydin, kaa vain hukkaantuu ja rahaa. Jeesus Kristus. Sen tähden niin Raha onkin kiinalaisen elämän käännös sanoo, laulakaamme misten keskustelemaan, aina on mekin sydämestämme "Kaikkysymys rahasta, ruoasta tai kein korkeimmassa olkoon kunnellaman julkisivun säilyttäminen edustavan näköisenä. Tä-Hänen näin onnelliseksi tekemän kaiken taakse voi kätkeymiensä ihmisten keskellä."

Kaia, Lassi, Merja, Sari ja Sini Stenman.

Ambokirkon piispa

LEONARD AUALA vieraili Porissa marraskuussa, jolloin hän puhui kirkkojuhlassa Keski-Porin kirkossa. "Ambokirkko tarvitsee yhä edelleen suomalaisia lähetejä", totesi piispa.

Herran taistoon rohkeaan

tunnuksella järjesti Teljän seurakunnan nuorisotyö Maakunnalliset Nuorisopäivät Porissa 12.—15. 10. Päivät alkoivat Tyttöilyseossa ja jatkuivat Mikonkatu 8:n rukoushuoneessa. Osanottajia päivien tilaisuuksissa oli erittäin runsaasti. Nuorisopäivien varsinaisina pääpuhujina olivat past. Matti Hakalisto ja nuor.siht. Eemeli Nyyssölä Suomen Raamattupiiristä. Lisäksi päivien tilaisuuksissa puhui lähiseurakuntien ja Porin seurakuntien pappeja ja nuorisohjaajia. Nuoret kertoivat puheenvuoroissaan siitä, mitä Kristuksen seuraaminen heille henkilökohtaisesti merkitsee. Tilaisuuksissa lauloi Porin seurakuntien nuortenkoulu ja yksinlaulua esitti nuor.ohj. Mauri Iljanto. Nuorisopäivät saivat olla monelle hengelliseksi siunaukseksi ja virkistykseksi. Päivien viimeinen tilaisuus oli Sanan ja Sävellen juhla, jonka aiheena oli "palvelkaa Herraa ilolla". Tilaisuudessa käytiin useita puheenvuoroja, joista tässä katkelmia.

Rov. Kanerva:
On iemullista todeta se, että nuori ihminen on Herrassa iloinen ja että hän voi tämän ilon kuuluttaa toisillekin. Mutta on niinkin, että ei aina sydän kiittää eikä sydämen kannel soi valoisin soinnuin. Eräs nuori kertoi, kuinka hän on kärsinyt nuoruudestaan kuin sairaudesta. Kuinka voi kiittää Herraa kaiken elinaikansa, jos sydän painaa murhe, joka nuoren mielestä on kuin sairautta. Syy, että ei pääse kiittäen palvelemaan Herraa, saattaa olla siinä, että nuorensikin elämän voivat sitoa kolme turmiovaltaa: synty, kuolema ja pimeydenruhtinas.

Lähtökohta elämässä voi olla hyvin erilainen. Toisen elämä on kasteheikistä lähtien elämää Jumalan läsnäolon tunnussa. Kodisella vaikuttaa Kristuksen henki, ja sydän aivan kuin imee sen valon ja riemullisuuden, joka elämään kuuluu. Toinen ihminen saattaa kasvaa aivan toisenlaisessa ilmapiirissä ja ympäristössä elämänsä aamusta saakka. Ei kukaan puhu hänelle siitä elämästä, jonka Kristus on tullut maailmaan tuomaan. Kun kohtaamme tämän lapsen nuoreksi varttuneena, hän on toisenlainen, kuin tuo toinen nuori, jolla oli armo elämän aamusta saakka kulkea Kristuksen hengen täyttämässä ilmapiirissä. Tällaiset päivät eivät ole vain sitä varten, että oma sielumme kannel helähtäisi, vaan voidaksemme elää Kristus-todistajan elämää toisten keskuudessa. Kristus voi vapauttaa kenet tahansa. Kukaan ei ole toivon tapaus.

Koululainen Riitta Nordling:
Päivien aikana on minulle selvinnyt, että elämme pelkästä armosta. Kun saa tuoda kaiken sen aastan, mikä on sydämessä, Jumalan kasvojen eteen ja saa uskoa anteeksi, niin silloin ei voi olla kiittämättä. — On aika pysähtyä ja miettiä, mitä merkitsee seurata Jeesusta. On vaikea nähdä totuus omasta elämästä. Totuus voi olla naamion takana. Jumala voi näyttelämisestäkin vapauttaa.

Nuor.ohj. Asko Pitkänen:
Palvelemme Jumalaa usein surumielisenä. Murehdimme, että olen tällainen. Mutta palauttakaamme mieliimme, että elämässä on kahdenlaista iloa: maailman antama ilo ja Jumalan antama ilo, joka saadaan syntien anteeksi saamisen kautta. Toisesta ilosta ja oikeasta ilosta on Jumalan antama ilo. Jeesus sanoo: "Ei kukaan ota teiltä iloa pois." Ilon sanoma on myös Jeremian 29. luvussa, jossa sanotaan: "Sillä minä tunnen ajatukseni, jotka minulla on teitä kohtaan, sanoo Herra: rauhan, ei turmion ajatukset; minä annan teille tulevaisuuden ja toivon."

Hyvänmakuisen leivän
saatte kysymällä
Porin Leivän tuotteita

PORIN LEIPÄ OY

KIRKKO PORISSA

Itsenäisyytemme juhluvuotena

Isänmaamme viideskymmenes itsenäisyysvuosi on päätty-mässä. Tuon puolivuosisataisen taipaleensa aikana on isänmaamme kokenut monenlaisia vaiheita, menestystä ja vastoin-käymisiä, onnen päiviä ja synkiä hetkiä. Mutta täytyneepä sanoa, niinkuin korkeaan ikään päässyt rovasti Antti Kukkonen sanoi muutama päivä sitten te-levisiohaastattelussa. Verratto-masti runsaampaa on sittenkin koettu edistys kuin vastoinkäy-miset. Kansallamme on edes-sään valoisa tulevaisuus, edel-lyttäen, että se saavuttaa yksi-mielisyyden.

Apostoli Paavali julisti ker-ran ateenalaisille Ateenan Areo-pagilla näin: (Apt. 17:26)

Ja hän on tehnyt koko ihmis-kunnan yhdestä ainoasta asu-maan kaikkea maanpiiriä ja on määrännyt heille ajat ja asumi-sensa rajat, että he etsisivät Ju-malaa.

Jumala on määrännyt Suo-menkin kansalle oman ajan ja asumisen rajat. Nämä meidän asumisemme rajat rajoittavat meille osan kaikkien kansojen asuma-alueesta, ja tuota rajat-tua osaa me sanomme isän-maaksi. Tämän maan me olem-me saaneet lahjana rajojen määrääjältä, Jumalalta, asutta-vaksemme ja n. 50 vuotta sitten myös itsenäisenä hallittavak-semme.

Ja nyt 50 vuotta kestäneen itsenäisyyden jälkeen sydämem-me täyttää kiitollisuus Jumalaa kohtaan kaikesta, mikä on osaksemme tullut. Olemme tuon puolivuosisataisen taipaleen ai-kan kokeneet valtavan aineel-lisen ja henkisen kehityksen. Meidät on nostettu kolmen so-dan kurimuksesta rauhan päi-viin elääksemme edelleen itse-näisenä kansakuntana. Me olemme tätä ole omalla toimin-nallamme saavuttaneet. Kaikki on lahjaa.

Nyt kuitenkin kysytään meil-tä, pystymmekö edelleen pitä-mään sen, mitä meille on annet-tu. Onko valoisa tulevaisuus

edessämme, niinkuin rov. Kuk-konen arveli. Voimmeko kasvaa siihen yksimielisyyteen, mikä on valoisan tulevaisuuden edelly-tys, vai jäämmekö tähän nykyi-sin vallitsevaan, jyrkästi toiset tuomitsevaan ja omasta kiinni pitävään erimielisyyteen.

Olemme kestäneet pettulei-vän ja sodan kovat ajat, kes-tämmekö myös nämä leveän lei-vän ja vaurauden sävyttämät rauhan päivät? Itsenäisyyspäi-vänä puhutaan isänmaasta. Isänmaa, "se on se maa, jon-ka te saitte perintöosaksenne." Näin kuuluu Sakari Topeliuksen isänmaata käsit-televän kirjoituksen otsake Maamme-kirjassa. Kun isän-maasta puhutaan, tulee usein mieleen tuon mainitun kir-joituksen pieni poika, joka korkealla tikapuilla seisten yrit-ti katsella mahdollisimman laa-jalle yli peltojen ja niittyjen, yli vesien ja metsien.

"Onko kaikki tämä maa, niin kauas kuin silmä kantaa mei-dän isänmaatamme", kysyi poi-ka äidiltään. "Istu tähän vie-reeni, niin sanon sen sinulle. Kaikki tämä maa, jonka tässä näet, ja vielä paljon sen lisäksi, on Suomea. Ennen isääsi asui-vat hänen isänsä ja esi-isänsä ei yksin tässä talossa, vaan monissa muissa taloissa ja mo-nissa eri osissa maatamme. Tämä maa oli heidän ja sen vuoksi tämä maa on meidän isämme maa, jonka me heidän lapsensa, olemme perinnöksi saaneet."

Näin kertoi tuo äiti pojalleen, ja päätti kertomuksensa tähän tapaan. "Muista aina Jumalan auttaneen meile tämän maan omaisuudeksemme, jotta se täyttäisi tarkoituksensa maail-massa ja hänen tahtonsa toteu-tuisi niin maan päällä kuin tai-vaassa. Sillä Jumalan on tämä maa ja kaikki, mitä siinä on. Meidän tulee tehdä tili siitä, millä tavalla olemme Jumalan lahjaa käyttäneet. Hän on ker-sanova jokaiselle meistä. Minä olen pannut sinut taloni

hoitajaksi ja tämän maani hal-tijaksi. Kuinka olet hoitanut taloani, kuinka olet maatani hallinnut." Mitä vastaamme Herralle? Hän, joka julistaa vanhurskaan tuomionsa, on meissä näkevä vain syntiä ja puutetta. Mutta vielä ollessam-me hänen taloudenhoitajinan-sa, meidän tulee rukoilla häntä, että hän antaisi meille oikein lujan oikein uskollisen ja alati alttiin rakkauden isänmaatam-me kohtaan, niin että tämä maa kukoistaisi hänen kaikki-valtiaassa suojassaan ja julis-taisi hänen kiitostansa sukupol-vesta sukupolveen."

Tämä on topeliaaninen käsi-tys isänmaasta, ja minulla on se tunne, että se on aika lailla oikea käsitys. Monen nykypäi-vän aikuisten sanastossa ei ole enää koko sanaa isänmaa, se on vaihtunut kotimaahan tai maaksi, jossa asumme. Mutta oli meidän käsityksemme ja kä-sityskykymme mikä tahansa, emmeköhän tarkoita samaa asiaa. Samaan kohteeseen koh-distuvat ajatuksemme itsenäi-syyspäivänä.

Kysymme: Miksi Jumala antoi meille tämän maan? Tope-lius vastaa: jotta se täyttäisi tarkoituksensa maailmassa ja Jumalan tahto toteutuisi niin maan päällä kuin taivaassa.

Paavali sanoo asian hieman toisin äsken siteeraamassamme Apt:n jakeessa: ... jotta he etsisivät Jumalaa ..."

Jumalan perimmäinen tahto ihmiskunnan suhteen onkin, että kaikki ihmiset pelastuisi-vat ja tulisivat tuntemaan to-tuuden.

Jumalan etsimistä ja löytä-mistä tarkoittaa siis viime kä-dessä isänmaa, jolla on, tähän päämäärään meidät johdattaak-seen, monia tehtäviä meidän kasvattamisessamme ja hoita-misessamme. Meidät johdate-taan siis maallisen isänmaan kautta taivaalliseen isänmaa-han.

Pauli Happonen

Kellojen sinfonia

Vierellä kirkkopuiston joki virtaa,
toisaalla katu, vallaväylä kaupungin.
Kumpikin elää, kuohuu, tulvii ajallaan,
hetkeksi tyyntyy vangiks hiljaisuuden
ja jälleen kuohuu.

Vaan täällä, luona vanhan temppelin,
äärellä hautain,
aika seisoo.

Ei kiirettä kun tehty on se työ,
maa minkä pojiltansa kerran vaati.
Ei kiirettä, on pitkä ikuisuus,
ja juhla taivaan loppumatta kestää.
Ei kiirettä, niin soivat kirkon kellot:
On täällä aikaa,
ai-kaa, ai-kaa, ai-kaa.

Kuin suurta sinfoniaa kuuntelen.
Visertää lintu, tuuli humisee.
Elämän arkipäivän epätoivo poissa.

On yhä Jumala ja isänmaa.
Ne täällä totisesti yhä ovat.

Ja lakkaamatta vierii virta ajan
Se huuhtoo mennessänsä ihmisseurun.
Varttuvut orvot, lesket lohdun löytää.
ja isät, äidit itse vihdoin vaipuu
ikäväimäänsä hautaan.

Ja kellot soivat ajatonta rauhaa.

Taimi Louhevaara

Joulukirkko kutsuu. Jumalanpalvelusten ajat lähemmin takasivulla

LUOKAA JOULUMIELI KUKKASIN

Olemme varanneet tänäkin jouluna jokaiseen joulupöytään sopivan kukan.

Kukkainvälitys kaikkialle maailmaan.

VESAN Kukka

Yrjönkatu 4, puh. 16 601, 16 602
Rautatiepuistik. 2 (Keskuskartano), puh. 16 601
Keskuskartanon kukkakioski avoinna jok-päivä klo 20:een.

Kotien joulu

Ensimmäinen joulu, jota vietettiin pienessä Beetlehemin joulun suuresta lahjasta: "Jo kylässä, oli nuoren onnellisen riennä katso, sieluni, ken seiperheen juhla. Olihan syntynyt messä nyt makaapi. Se on sun uusi elämä, poika, esikoinen. Herras Kristukses, Jumalan Nuori äiti, Maria, kaikkien Poika Jeesukses." äitien esikuva, katseli seimessä Joulu on tänäkin päivänä k o-nukkuvaa lastaan kirkastuneel-tien juhla. Ei ollut loistavaa la-vastusta, ei ulkonaista loistoa. toa, ilon, rauhan ja onnen tun-Sen sijaan kaikui enkelten lau-nelmaa. Keskellä talven pimeyt-lu. Taivas oli avoin sinä yönä tä loistaa suuri valo, joulun Beetlehemin kedolla.

Kun joulun vietto yleistyi kaikuvat meille profetian sa-kristikunnassa, tuli siitä viat-toman lapsen syntymäjuhla ja joulun evankeliumin sanomasta. Hänen jouluvirtensäkin, "Enke-li taivaan lausui näin", oli sepi-tetty erikoisesti kodeille ja lap-sille. Katolisissa maissa oli ja on tänäkin aikana tapana ra-kentaa kotiin tallin pienoiso-malli, jossa Maria-äiti hoivasi seimessä nukkuvaa Jeesus-lasta. Asetelmaan kuuluivat Jeesus, Joosef, lampaat ja juh-lat. Voimme hyvin kuvitella, tenkin rönsyillyt paljon ei kris-kuinka Martti-isä kutsui lapset tällisiä, pakanuudesta periyty-jouluna tämän pienoisseimen neitä tapoja.

Uskonmaja — kodittomien koti

Mikä on Uskonmaja? — Lä-kaikki syystä tai toisesta kodit-heskään kaikki porilaiset eivät tomiksi joutuneet ja itselleen tiedä siitä mitään, eivät sen uutta asuinsijaa etsivät mies-sijainnista, tehtävästä, merki-puoliset kansalaiset. Uskon-maja tarjoaa heille tilapäisen majan muutamaksi päiväksi, ehkäpä viikoksi. Päihdyttä-viä aineita ei tässä talossa su-vaita. Siinä suhteessa ovat jär-jestyssäännöt ehdottomat. Mut-ta siistin vuoteen täältä saa ja yhden keiton päivää kohden. Kaksi markkaa tosin velotetaan vuorokaudelta, mutta kaikkein sääliävimmissä tapauksissa ollaankin Rauhanpuisto 11:ssä. meidän on pakko katsoa läpi Se on Uskonmaja, ulkoapäin sormiemme. Meille tuodaan siisti, puurakenteinen kaksiker-roksinen rakennus. Sisällä on yhtä siistiä. Talon isäntä Yrjö Elomaa ottaa vie-raansa ystävällisesti vastaan ja selostaa auliisti talon mah-dollisuuksia ja tarkoitusta: — Tänne ovat tervetulleita

JOULUKERÄYS

Vanhan perinteellisen tavan mukaan diakoniakeskus järjes-tää jälleen joulua edeltävinä viikkoina suuren joulukeräyk-sen, josta saaduilla tuloilla py-rimme muistamaan sairaalois-sa, vankiloissa ja muissa huol-tolaitoksissa olevia sisaria ja veljiä. Osalla näin saaduista varoista tuetaan omassa kau-pungissamme olevien vähäva-raisten joulunviettoa.

Keräys on kaksiosainen. 20. 11.—19. 12. suoritetaan rahan-keräys keräyslistoilla.

15. 12.—23. 12. välisenä aikana avaaamme joulukeräyskohteet Itäpuiston ja Eteläpuiston sekä Mikonkadun ja Antinkadun kul-mauksissa. Katujen kulmauk-siin asetetaan porilaisille tutut suuret pärekorit, joihin jokai-nen voi ohikulkiessaan pudot-taa lahjansa. Otamme vastaan käyttökelpoista vaatetavaraa, kenkiä ym. joululahjoiksi sopi-via tavaroita.

Vetoamme kaikkiin porilai-siin, sillä juuri teiltä saam-emme lahjoitusten turvin olemme voineet auttaa monia perheitä. Saatuaamme ilmoituksen puh. 14 107 noudamme lahjoituksen-ne myös kotoa. Toimisto avoin-na arkisin 9—12, ei lauantaisin. (Osoite Antinkatu 22

Porin seurakuntien
diakoniakeskus

Sen sijaan, että ensimmäinen joulu oli hiljainen juhlahumun-ton, koristeeton joulu, saate-taan tänään pitää ehdottoman välttämättöminä notkuvia ruo-ka-pöytiä, ylensyömistä, keino-tekoisia mielen kohottajia, alko-holijuomia, runsaita, kalliita lahjoja jne. Sen seurauksena saattaa olla, ettei kodeissa kuulla enkelten laulua eikä taivas aukeni kuten ensimmäisenä jouluna Beetlehemin paimenille. Voipa käydä niin, että Jeesus-lapsi suljetaan pois omasta syntymänsä muistojuhlasta-kin.

Näin ei saa olla.

Tulkoon joulustamme kotiem-me valoisaa, onnellinen rauhan juhla, joka kirkastaa meille uudelleen joulun sisäisen merki-tyksen ja tuo sydäntämme lä-helle, sydämiimme joulun suu-rimman, lopulta ainoan lahjan, Jeesuksen Kristuksen. Suun-natkaamme askelemme per-heittäin joulukirkkoon kuule-maan joulun ilosanomaa, vei-saamaan jouluvirsiä ja pyytä-mään, että joulun Herra rak-kauden ja armon tuoja, tulisi siunaamaan joulujuhlamme ja kotimme.

Kaikkukoon tänäkin jouluna täysin rinnoin kodeissamme:

"Niin hyvä, lämmin hellä on mieli jokaisen. Oi, jospa ihmi-sellä ois joulu ainainen!"

Matti A. Mustonen

saamme ilmaiseksi ja siitä kii-toksemme. Jouluna me suoras-taan elämme yltäkylläisyyden päiviä. Porin liikemaailmassa arvostetaan muutakin kuin ra-haa. Siellä näyttää olevan val-lalla käsitys, että Uskonmajas-sa tehdään hyvää, siunauksel-lista työtä. Kun ovat kysymyk-sessä nämä elämän laitapuolen ihmiset, ovat mestarointiasen-teet turhia: vain apu on tar-peen, "kehitysapu" oman kan-san tarvitseville.

Tulee joulu. Meillä on täällä 18 vuodesijaa. Oikein kovan paikan tullen voimme löytää "sijan" muutamille ylimäärä-sillekin kadunkulkijoille. Täällä on lämmintä, täällä saa kuulla jouluevankeliuminkin. Koditon yksinäinen näyttää tajuavan sen arvon monesti paljon pa-remmin kuin ns. kunnan kan-salaiset.

Diakoniakeskuksen joulutervehdys

Apostolien tekoihin on kirjoj-tulevat aivan kuin uusiksi lä-tettu eräs Jeesuksen lausuma hettäessämme joulutervehdyk-ajatus, joka ei esiinny muualla semme.

Raamatussa: "... autuaampaa Näin ensimmäisenä jouluna on antaa kuin ottaa". Tätä ke-laskettiin perustus todelliselle hotusta me kaikki haluamme jouluilolle, ja sitä me ihmiset toteuttaa erityisesti jouluna. Jo-toivotamme toinen toisillemme, kaisen kodin jouluvalmistelui-jotkut tekevät sen tietoisina hin sisältyy lahjojen ostoa, ter-kaikesta tästä, jotkut tietämät-vehdysten lähettämistä ja eri-tään.

On varmaan totta, että joulu-na yksinäinen ihminen tuntee yksinäisyytensä kaikkein ahdis-tavimpana. Köyhä ja kodi-ton masentuu katsolessaan pa-rempiosaisen jouluvalmistelu-ja, todetessaan, ettei hänellä ole kaikkeen tähän mahdollisuutta. Totuus kuitenkin lienee se, ettei itsensä tutkistelu suoranaisesti tee ketään iloiseksi. Se tekee murheelliseksi, mutta voi myös valmistaa tietä ilolle. Joulu-evankeliumi jakaa puolueetto-masti jouluiloa. Se johdattaa meidät vaatimattomiin puittei-siin ja yksinkertaisiin näkymiin Jeesuksen seimelle. Joulun suu-ri sanoma ilosta ei ole kyt-ketty mihinkään ulkonaiseen, sitä ei ole tehty ihmisistä riip-puvaiseksi, vaan päinvastoin: kedolla, ulkona, taivasalla ole-vat kuulivat sen ensin.

Kaukaisesta maasta on meil-lekin kiirinyt sanoma joulun suurimmasta lahjasta. Enkelin ilmoitus: "Sillä katso minä il-moitat teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle, teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa."

Siinä on paras joulutervehdys ja lahja taivaasta, jonka ympä-rille koko juhla rakentuu. Tä-män sanoman on Jeesus itse pyytännyt viemään kaikkiin ko-teihin ja jokaisen ihmisen hen-kilökohtaiseksi joululahjaksi, varallisuuteen, kansallisuuteen, luuluun katsomatta, jokaiselle. Tähän enkelien ilmoitukseen perustuen joulu on ennen kaik-keaa juuri lähimmäiseen kohdis-tuva juhla. Jeesus saa aikaan sen, että monet jo unohtuksiin vaipumassa olleet ihmissuhteet

Otto Syrjä, diakoni

KIRKKO PORISSA

Pastori Eino Savisaari puhuu viittomakielellä.

Kuurojen lähetyslounas seurakuntakodissa.

AISTIVIALLISTEN HUOLTAJA KERTOON

"Vuosi 1961, kesäkuun 6. päivä: Puhelu Outokumpuun ja Porin Konepajalle. Ilmoitettu Invalidien työnvälitykseen X:n työsaannista. Injektio sairaalalle. Sosiaalilautakunnassa erikoislapsiläsnäomukset sen ja sen lapsille. Poliisilaitoksella R:n asioiden tähden. Kaupunginvoudin kansliassa maksamassa ruumiinavauspalkkiota. Nostettu Porin Suomalaisesta Säästöpankista rahaa X:lle ja pantu säästökirja tallelokeroon. Neiti S:n kanssa Porin Oluttehtaalla työn haussa. (Ei vielä saatu.) Ketolalla maksamassa likakaivon tyhjennyksestä. Säästöpankissa hautakiviä maksamassa. Tilattu puita X:lle ja maksettu ne. Kuurojen yhdistyksen sihteeri asioimassa. Hautausmaalle kukkia."

Yllä oleva on suora lainaus — nimiä lukuun ottamatta — seurakuntasisar Elvi Hokkasen työpäiväkirjasta, jota hän on pitänyt kaikkina niinä vuosina ja päivinä, joina hän on Porissa aistiviallisten diakonissa toiminut eli yhteensä n. 10 vuoden aikana. Pyhäpäivinäkin näyttää työ yleensä jatkuneen ja merkintöjä on ilmestynyt päiväkirjan sivuille. Apua on tarvittu ja tarvitaan mitä moninaisimmissa asioissa. Yhä uudelleen on palattava samojen apua tarvitsevien luo samoina toistuvien vaikeuksien tähden, mutta tuon tuostakin ilmestyy muistiinpanoihin sentään uusiakin nimiä ja uusia avuntarpeita: Käydään lääkärissä, potilaita sairaalassa tervehtimässä, hautaustoimistossa, postissa, kaupoissa, nuorisovälityksessä, toipilaita ulkoiluttamassa, koteja siivoamassa, raastuvassa, morsiusrukua ostamassa, sulhaselle vaatteita valitsemassa ja sokeiden raamattupiirissä, lähetysompeluseurassa, kirkoissa pappien saarnaa kuulemattomien korvien ihmisille tulkittamassa, diakonissalaitoksella viittomakielen oppituntia pitämässä. — Luettelo ei suinkaan lopu luettelavien loppumisen tähden.

Kuurojen jumalanpalvelus. Olemme — monetkin — olleet näkemässä, miten puhujan sanoja tulkitaan elekielellä niille, joilla kuulemisen suurta lahjaa ei ole. — Tajuavatko he tosiaan kaiken tulkitun? kysyy haastattelija. Vastaus: — Kyllä he yleensä tajuavat.

Tosin paljon riippuu puhujan käyttämien virkkeiden rakenteesta — monimutkaisia virkeitä ei kuulevakaan ymmärrä, ja sitä paitsi: niitä on mahdoton tulkita viittomakielellä kuuroille. Ohi maalin ampuvat myös ne puhujat, jotka otaksuvat, että kuurojen tulkki pysyy tekemään ymmärrettäväksi harvinaisia tai vaikeita Raama-

tun käsitteitä. Toiselta puolel ei suinkaan ole eduksi sekään, että saarnaaja puhuu liioitellun hitaasti — muka aikaa tarjoten: Sillä tyylillä sanottava vain hajoaa sirpaleiksi, ja vastaanottajan on vaikeata tajuta sitä.

Esim. virsiä on varsin vaikeata tulkita viittomakielellä kuuroille. Sananmukainen viittomien tulee harvoin kysymykseen, sillä abstraktioita ja korkeahenkisyyttä on suorastaan mahdoton tulkita kuuroille.

Aistiviallisten diakonissa Elvi Hokkanen.

Vähäinen näyte virrestä 106. Sen ensimmäinen säkeistö kuuluu seuraavasti:

"Käy köyhään sydämeeni
Sä henki totuuden.
On siitä kyyneleeni.
Kun täyttää synty sen.
Ei itku, tuska pestä
Voi sitä vääryydestä.
Sen teet sä Armoinen."

Viittomakielellä se yritetään tulkita esim. seuraavin sanoin ja käsittein:

"Käy köyhään sydämeeni sisään
Henki totuuden, tule.
On kyyneleet, koska
Täynnä on sydän syntiä.
Ei kyyneleet, tuska voi
Vääryydestä pestä puhtaaksi, ei.
Niin teet Sä Jumala, Armollinen Isä."

Näin on ko. säkeistön "modernisoitu" pastori Eino Savisaari.

Paljonko Porissa on niitä ihmisiä, jotka kuuroutensa tai sokeutensa tähden joutuvat turvautumaan lähimmäistensä apuun, on seuraava kysymys. — Kuuroja on n. 100, heidän joukossaan melkoisesti lapsiaakin. Sokeita sen sijaan on vähemmän: vain 40, ja he ovat kaikki aikuisia. Haastateltava haluaa kumota erään ehkä yleisenkin käsityksen, jonka mukaan sokeus olisi ihmisen hen-

kiselle kehitykselle suurempi este kuin konsanaan kuurous. Näin ei suinkaan ole asianlaita: Kuurous päinvastoin merkitsee henkisessä suhteessa suurempaa invaliditeettia kuin sokeus. Tuntuu olevan paljon vaikeampaa olla kuulematta, mitä naapuri sanoo, kuin olla näkemättä hänen menemisiään ja tulemissaan.

Keskustelu siirtyy aistiviallisten tapaan suhtautua elämään ja lähimmäisiin yleensä. Tätäkin asiaa on heidän porilainen holhoojansa paljon joutunut miettimään: — Meidän ns. maailmankatsomuksemme — taitaisi tervehtenkin — taitaa yleensäkin olla melkoisen rajoittunut. Meillä on omat itsemme, lähimpämme ja elintasokilpailumme; muut ovat "pahana kantona kaskessamme". Pelkään, että aistiviallisissa on havaittavissa sama piirre, vieläpä huomattavasti korostuneenakin. He joutuvat paljossa turvautumaan näkevien ja kuulevien apuun, ja siksi heissä helposti saa ylivallan ajattelutapa: tämä kuuluu minulle, elämä on tämän meille velkaa. Ajatus lähimmäisten auttamisesta on usein heille varsin vieras, mutta on nimenomaan korostettava, ettei suinkaan aina. Ja me koetamme kasvaa ulos ympyröistämme. Haluan mainita esimerkin: Kaukaisessa Etiopiassakin on kuurojen koulu. Tätä koulua pyrkivät mm. Porin kuurot lähetysompeluilloissa hankkimallaan varoilla tukemaan. En ole koskaan havainnut, että he purraisivat: miksi sinne, kun omissa maassakin on niin paljon kurjuutta.

Ja työtä riittää, totean — Vastaus kuuluu: — Riittää, riittää, en valita, mutta taitaa olla liikaakin. Luulen, ettei seuraavassa ole hurskastelua eikä itsekorostusta: Olen tottunut ajatukseen, että aikani kuuluu heille. Varsinaista omaa aikaa en paljon tarvitse. Pitäisi ehtiä enemmän kuin ehtii. Mm. tervehdyskäynnit vanhojen sokeiden ja kuurojen luo jäävät liian vähälle. Porissa on monia kuulovikaisia lapsia. En ole ehtinyt käydä jokaisessa paikassa erikseen. Olen ajatellut kutsua ko. lasten vanhemmat yhteisiin koukuihin. Niissä saamme vaihtaa mielipiteitä ja oppia toisiltamme.

— Monet ovat tyytymättömiä elämäntehtävänsä, entä te? Vastaus kuuluu: — En mitenkään. Tämä sopii minulle, uskon, että tämä ei ole merkityksetöntä työtä, ja ihmisellä on vaistomainen tarve tuntea, että hänen työnsä on merkityksellistä. Diakonissakouluun menin Jumalan johduksesta. Tiellä oli kyllä muitakin suunnitelmia, omia ihan. Sellaisia, joitten minun mielestäni olisi pitänyt toteutua, mutta jotka eivät toteutuneet. Ihminen ei taida oikein tietää, mitä "hänen rauhaansa kuuluu". Sanoisin tämän niille monille nuorillekin, joilla on päässään "suuri haave", ja kun ei se näytä toteutuvan, ollaan masentuneita. Yhä edelleen ovat "Luoja lyky avaimet". Oman tahdon voitto ei suinkaan aina ole välttämätön. Minulle Taivaallinen Isäme antoi tämän tärkeän palvelijan tehtävän, työn aistiviallisten hyväksi. Olen siitä kiitolinen Hänelle.

Ruosniemen seurakuntakuoro

Ruosniemen Seurakuntakuoron toiminta aloitettiin 18. päivänä huhtikuuta 1966, jolloin kokoonnuttiin Ruosniemen kansakoulussa dir.cant. Arvo Elon johdolla.

Ensimmäinen esiintyminen oli Ruosniemen kirkon peruskiven muurustilaisuudessa 17. päivänä elokuuta samana vuonna; lauluna oli Rittein säveltämä "Sulle Kaikkivaltias". Seuraava esiintyminen oli arkkipiispa Simojen vieraillessa seurakunnas-

samme 2. päivänä marraskuuta. Kirkon valmistuttua ja siellä toimitetussa ensimmäisessä jumalanpalveluksessa, joka pidettiin jouluaamuna 1966, lauloi kuoro scheelalaisen kansansävelmän "Maa on niin kaunis".

Kohokohtana kuoron toiminnassa tähän mennessä on ollut kirkon vihkiäistilaisuus tammikuun 22. p:nä 1967, jossa kuoro esitti juhlallisen ja vaikuttavan Hannikaisen säveltämän "Vihkiäiskantaatin".

Juhla Mäntyluodossa

Merimieslähetystyö Porin satamissa on jo vanha. Reposaarella järjesti pastori J. W. A. Kuhlberg vuonna 1888 ensimmäiset ompeluseurakokoukset. Pieni lukusali oli myös käytössä. Mutta vuonna 1941 siirrettiin merimieslähetystyö Mäntyluodon puolella olevaan taloon, ja samalla perämi Väinö Kyytsönen tuli asemanhoitajaksi.

Aseman 25-vuotisjuhlaa vietettiin Mäntyluodossa lokakuun 29. päivänä. Vieraita ja paikalliskuntalaisia oli tullut salin täydeltä. Suomen Merimieslähetystyö seuraa edusti pastori Veikko Tuomenoksa, paikallisseurakuntaa kirkkoherra Niilo Suhonen, Keski-Porin seurakuntaa vasta P. O. Ekko ja Rauman satamalahetystyö asemanhoitaja Martti Saarinen. Lisäksi toivokukkatervehdyksiä saksalaismerimieskodin puolesta lähettänyt isäntä herra R. Waegellin ystäväyhtymät. Uuden aseman rakennusrahastoon luovutti Keski-Porin ompeluseura 700 mk ja pakkan pyyhlinnäkangasta sekä Porin seurakunnat juhlaramatun.

Juhlan aikana puhuivat läsnä olevat papit ja asemanhoitaja Kyytsönen. Jälkimmäinen muistutti siitä, että kaikki on 25 vuoden kuluessa muuttunut, mutta työn painopiste on pysynyt merenkulkijan auttamisessa ja palvelemisessa. Paikallinen ompeluseura sai kiitosta uskoisuudesta, jonka näkyvänä todisteena ovat harmoni 14.000 markkaa rakennusrahastossa.

Rovasti P. O. Ekko puheesta "Aika on lyhyt" huomauttaen, miten laivat ovat vähän aikaa satamissa ja vaativat siksi nopeata toimintaa merimieslähetystyön taholta. Ihmiselämä vaatii lyhytten vuoksi myös ajan oikeaa käyttöä. Porin kaupunki on kiitolisuuden velassa vauraudesta merenkululle. Siksi siltä odotetaan apua uuden merimieslähetysaseman rakentamiseen.

Kirkkoherra Niilo Suhonen esitti puheessaan näkemyksensä merimieslähetystyöstä ja siitä, että merimieslähetystyö on siinä määrässä pienten piirien harrastelusta koko kirkon missionärisiksi tehtäväksi.

Asemanhoitaja Martti Saarinen viittasi siihen, että merimiesmissioni on rauhan paikka, jossa on myös pelastus evankeliumi tarjolla.

Pastori Veikko Tuomenoksa kertoi kokemuksistaan seuratyöntekijänä ja kiitti ompeluseuroja uskollisten käsien tuottamasta avustuspäpanoksesta.

Juhlan ohjelmaa rikastuttivat nuorisohaja Irma Saarainen viulunsoitolla ja tanssittori Jaakko Torikka yksinlaullaan. Väliaika käytettiin kahvin tarjoilusta nauttimiseen. Hämärä syksyinen päivä antoi läsnäolijoille kaikesta huolimatta uskoa ja rohkeutta työn jatkamiseen ja uuden talon rakentamiseen.

P. O. Ekko

Äänenvaimentimia ja pakoputkistoja

yleisempiin automerkkeihin suoraan varastostamme.

LÄNSIPIUSTON AUTO

Yrjönkatu 25, Keskusaukio, puh. 14 345, 14 344

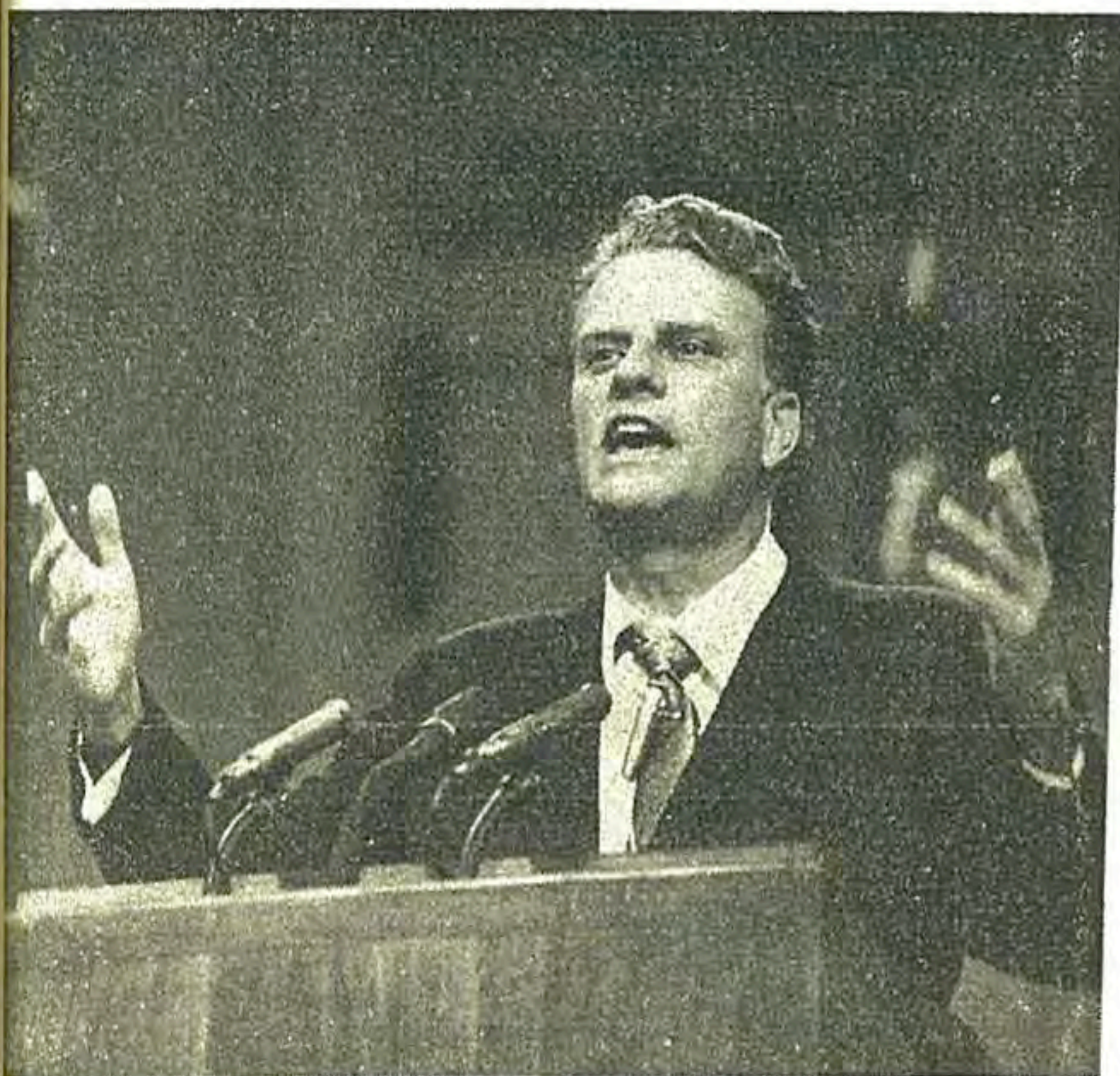
BILLY GRAHAMIN SUURKOKOUKSESSA

Keski-Lontoon länsiosassa si- teen parhaat avut, olivat aina- tsee jättäjänsä näytelly- kin ulkonaiset kehykset tilai- kokoushallirakennus Earls suuksien onnistumiselle par- Court. Olin muutamaa hetkeä haat mahdolliset. Sisäisesti: ni- ikaisemmin siirtynyt ihmisvir- tä oli valmisteltu sadoissa ru- ran mukana sen eteisauloihin ja kouspiireissä lähes koko vuo- den ajan.

Seuraväkeä Porin Rauhan- yhdistyksen talossa.

Ristiretkitoimikunnan puheen- johtajan esiinnyttyä ja musiik- kiohjelman jälkeen tohtori Bil- ly Graham astui puhujakorok- keelle. Rinnalla riippui mikro- foni, jotta jokainen sana kuu- taa välityksellä. Se soi mah- luisi selvästi. Hän aloitti pu- heensa nähdä yksityiskoh- teista läheltä kaiken, mikä jäl- keen Raamatusta johdanto- pahtui, mutta tunnelma olisi tek- stin. Oli merkille pantavaa, et- tä toinen itse paikan päällä, et- tä hän piti Raamattua miltei ti- in kuullut, että lippuja jakoi- koko ajan kädessään ja luki rat suurkokoussarjan monen sieltä monta kertaa sanojensa monet järjestäjät erityisesti tueksi valaisevia kohtia. On- toettaen tavoittaa sellaiset, kin sanottu, että vasta sit- teillä oli halua tulla mukaan. En kuitenkaan ollut onnistunut mukaisesti käyttäen Raamat- tetaan lipunjakajaa tapaamaan. tu aivan kuin jatkuvasti Viikka pääsaliin mahtui lähes puheensa perustana, hänelle on 20.000 henkeä, olisi se joka ta- taa ne miljoonat kuulijat, joille laisuus alkaisi. Kerroin sen hän on saanut Jumalan Sanaa ruoksi suoraan huoleni lähim- välittään.

Grahamin puhe on voimakas- teeni Suomesta saakka tähän ta. Joskus tuntuu siltä, kuin

Billy Graham puhuu.

sti ja nyt ihmetteilen vain, mi- siihen liittyisi enemmänkin ten päästä perille. Aidolla brit- äänenpainoja kuin on tarpeel- tiläisellä sydämellisyydellä osoi- lista, koska kaikki välittyy ko- tettiin avointa ovea, ja niin eh- väänisten kautta etäisimpiin- in vielä jopa aivan salin etu- kin salin kohtiin. Mutta tuon- saan. koko sydämeästä vilpittömän

Suuren esiintymislavan reu- miehen yrittäessä tavoittaa jo- naa kehysti värikäs kukkavyö. ka ainoan kuulijansa ja hänen Sen takana kohosivat 2.000 seisoessaan jatkuvasti tuhan- sen, jopa kymmenien tuhansien kengen juhla-kuoron penkkiri- silmäparien edessä on luonnol- nit, ja näiden yläpuolelle oli lista, että sanontaan tulee ve- päätyverhoon kiinnitetty kaik- toavaa painoa. Hän puhuu yk- kialle näkyvät Jeesuksen sanat: sinkertaisin esimerkein ja koko "Minä olen tie ja totuus ja ää- ajan johdattaen kuulijaa aset- mää". Joh. 14:6.

Tilaisuus alkoi suurkuoron miehen yrittäessä tavoittaa jo- laululla. Televisiokamerat vä- ka ainoan kuulijansa ja hänen littivät sekä kuvan että äänen seisoessaan jatkuvasti tuhan- si viereisiin suuriin salei- sien, jopa kymmenien tuhansien tiin, myös erityisesti varattuja silmäparien edessä on luonnol- puhelinkaapeleita pitkin kah- lista, että sanontaan tulee ve- teenkymmenen viiteen kaupun- toavaa painoa. Hän puhuu yk- tiin eri puolilla Englantia. sinkertaisin esimerkein ja koko ALL BRITAIN CRUSADE ajan johdattaen kuulijaa aset- "1967" olikin nimenomaan jätti- tumaan omalta kohdaltaan sen tuismaisen järjestelmä, jonka kysymyksen eteen, mitä Jumala on sanonut, että nykyajan park- hänelle merkitsee. Tri Graham kiintunut nuori on kaikesta huolimatta pohjimmaltaan sillä tavoin rehellinen, että kun hän- nalla valtakuntaa niin suurin mi- nalle sanotaan, että puhutaan joukoin, ettei sellaiseen ole kos- Jumalasta, niin hän odottaa myös, että niin tehdään. Gra- taan aikaisemmin ollut kristil- ham ei kaihda sanoa, että olem- lissä kokouksissa mahdolli- me tyhjä kansa, teemme syntiä ja joudumme kadotukseen, el- suutta. On jälkepäin laskettu, lemme ota vastaan Kristusta henkilökohtaisena Vapahtaja- että yhdeksän päivän aikana namme. Mikä kunakin iltana onkin hänen perusteemaansa, nolla alun toista miljoonaa aina puhe keskittyy lopuksi ve- henkeä. — Billy Grahamin toomukseen tulla esiin vastaan- kulta maailman ulottuvat ottamaan Kristus. Ja hänen evankelioimiskokoussarjat — kutsuaan noudattavat tuhan- hes 35.000 henkeä, nuoria ja net. Runsaan viikon aikana lä- vanhoja, lapsia ja aikuisia, as- tui esiin joko puhujalavan eteen tuismaisen järjestelmän ääreen, tai televisiokankaiden ääreen, saivat Englannissa tuekseen ja kaikille hän sanoi saman kristillisen perin- asian: "Te ette ole tulleet täällä

hetkellä minun eteeni, vaan te olette tulleet tunnustamaan, että olette syntisiä ihmisiä ja tarvitsette Herran Jeesuksen Kristuksen Vapahtajaksenne. Te olette tulleet Hänen eteensä, ja me voimme vain koettaa auttaa teitä." Yhteisen rukouksen jälkeen Billy Graham tähdentää neljää asiaa: "Alkaka lukea säännöllisesti Raamattua, muistakaa rukoilla, käykää säännöllisesti kirkossa ja todistakaa muille. Osoittakaa kotona ja kaikkialla, että elämäne on muuttunut, ja kun teiltä kysytään, mitä teille on tapahtunut, niin kertokaa heille, että Jeesus on tullut elämäänne."

On paljon arvosteltu Grahamin tapaa aina kutsua puheensa päätteeksi ihmisiä eteen. On väitetty mm., että moni tulee vain hetken tunnelmien vallassa. Noin on tietysti eräiden osalta. Mutta jättäjänsä missä kaupungeissa, missä monet eivät ensinkään tiedä, mistä voisivat löytää itselleen hengellisen kodin, tuo eteen kutsu- minen ja sitä seuraava sielunhoi- dollinen keskustelu, jossa avustavat tuhannet erityiskoulu- tuksen saaneet uskoon tulleet kristityt, ovat ainoa keino saada yhteys niihin, joiden elämään Kristus on saanut vaikuttaa. Jo se, että heidän nimensä ja osoitteensa saadaan talteen, on ratkaisevan tärkeä asia yhteyden pitämiseksi heihin jatkuvasti. Monille voidaan osoittaa heille sopiva raamattupiiri ja monia varten järjestetään erityisiä kokoontumistilaisuuksia, kun ei ole paikkaa, mihin heidät johdettaisiin. Vuosien kuluttua tavataankin sitten niitä, jotka viime kesäkuussa astuivat vasta ensimmäisiä haparoivia askeleitaan uudella tiellä paikoilla, missä he voivat valona loistaa niille, jotka kulkevat yhä pimeydessä. Usea murheen murtama ja epätoivoon vaipumassa oleva on noissa suurkokouksissa saanut nähdä ensi kerran hohteen siitä valosta, joka on johtamassa heitä iankaikkiseen elämään. He ovat saaneet kohdata Kristuksen.

Juhani Linkola

PORIN SEURAKUNTIEN DIAKONIAKESKUS

Antinkatu 22, puh. 14 107 avoinna arkisin 9—12, ei lauantaisin.

— Miestenasuntola Uskonmaja Rauhanpuisto 11, puh. 12 786.

Seuraväkeä Porin Rauhan- yhdistyksen talossa.

PORIN RAUHANYHDISTYS

"Anokaat, niin teille annetaan: etsikää, niin te löydätte: kolkutta- kaat, niin teille avataan." Matt. 7:7. Jeesus sanoo vuorisaaressaan: "Vaan etsikää ensin Jumalan valta- kuntaa ja hänen vanhurskauttansa, ja niin kaikki nämä teille annetaan." Matt. 6:33. Moni syntejä tunteva ih- minen on saanut tuntea Jumalan valtakunnan lähestyvän Pyhän Hen- gen kautta saarnatussa sanassa: "Jeesuksen nimessä ja veressä ovat kaikki synnit anteeksi." Raamattu todistaa tämän Jumalan valtakunnan evankeliumin todeksi. "Ja ei yhden- kään asuvaisen pidä sanoman: minä olen heikko; että kansalla, joka siel- lä asuu, pitää oleman syntein pääs- tö." Jes. 33:24. Tätä syntein päästön sanomaa on saarnattu kautta aiko- jen, kuen Raamattu sanoo: "Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä, kirjoituksia ymmärtämään, ja sanoi heille: niin on kirjoitettu, ja niin tuli Kristuksen kärsiä ja nousta kuolleis- ta kolmantena päivänä, ja saarnatta- man hänen nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikis- sa kansoissa, ruveten Jerusalemis- ta." Luuk. 24:45—47. "Kuitenkin sa- non minä teille totuuden: se on teille tarpeellinen, että minä menen pois; sillä ellen minä mene pois, niin ei Lohduttaja tule teidän tyköne; mutta jos minä menen pois, niin mi- nä hänen teille lähetän. Ja kuin hän tulee, niin hän nuhtelee maailmaa synnin tähden, ja vanhurskauden tähden, ja tuomion tähden." Joh. 16:7—8.

Porin seurakuntien alueella toimii vanhoillislestadiolaisten oma Porin Rauhanyhdistys-niminen rekisteröi- ty yhdistys. Yhdistys on perustettu v. 1894. Seuroja on pidetty Porin kaikissa kirkkoissa, seurakuntatalois- sa ja omassa seurahuoneessa Neu- vosmiehenkatu 6. Nykyinen varsinai- nen seura-aika on talvisin sunnun- taina klo 15. Seura-aikojen muutok- set näkyvät joka lauantai seurakun- tatiedoissa.

Yhdistyksen toiminnan pohja tulee esille sen ohjesäännön 2 §:stä: "— a) tekee sisälähetystyötä järjestä- mällä Pyhän Raamatun ja evankelis- luterilaisen uskon. tunnustuksen ja opin pohjalla hartausseuroja, joihin kaikilla on vapaa pääsy; — — —"

Näin kirkon turnustukseen ja Py- hään Raamattuun nojautuen yhdis- tyksen puhujat, sen jäsenet ja Juma- an lasten joukon pienimmätkin, lap- set, tekevät kylvötyötä, heittäen Ju-

malan sanan siementä maaperän laa- tuun katsomatta. Jumala kylvetyn sanansa siunatkoon, antaen kasteen ajallansa ja korjaten kerran täyden tähkäpään viljan vartuttua leikkaa- mista varten.

Itsekin tähän joukkoon kuuluen kirjoitan Sinulle rakas lukijani oman psalmin Jumalan lasten kal- leimmasta evankeliumista:

Veljeni, Hän sydämessä asuu. Miten pysyy? Vain kautta uskon, tiedän. Sa kysyt, Ken? Vapahtaja, tuskien.

Henkensä Pyhän omilleen antoi Hän. Synnit, tehty päällä maan, missä?

Myös täällä anteeksi annetaan. Joukkoa kaksi, näen, miten kulkevan?

Pimeys yllä toisen, mihin! — Kuolemaan.

Siunaus, kuultu joukossa toisen. Sanotaan:

"Te, Isäni siunatut, tulkaa omistamaan."

Pirjo Peltonen

MUSIIKISTA

PUHEEN-

OLLEN...

MUSIIKKITALO
Westerlund

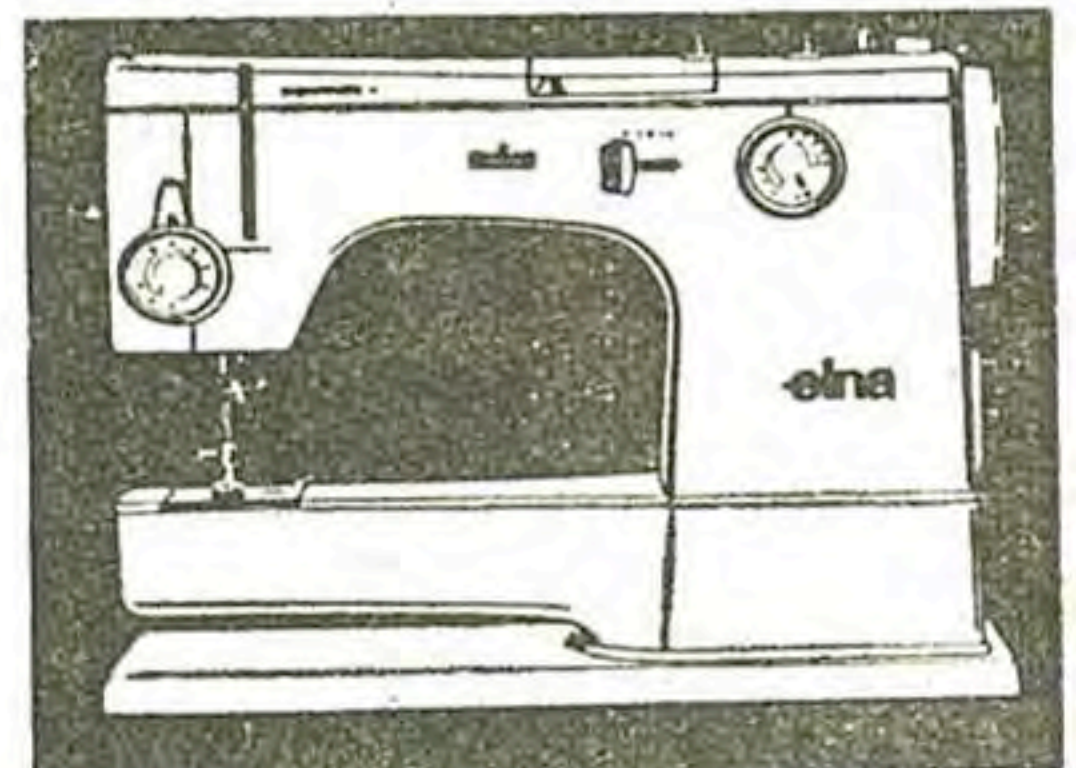
Keskuskartano, puh. 14 841

elna SVEITSILÄINEN KOTIOMPELUKONE

JOKA KODIN HYÖDYLLISIN APULAINEN

Elna-ompeelukoneet ovat sveitsiläisen kello- teollisuuden piiristä lähteneitä luotettavia ja helppokäyttöisiä tarkkuustuotteita. Niillä suoritatte kädenkäänteessä kaikki ompelu- työt... suoraompelusta aina monimut- kaisimpaan korutyöhön.

- Myös osamaksulla
- 5 vuoden takuu
- Ilmainen ompeluopetus

TUTUSTUKAA ELNAN TAVARATALOSSAMME

URHO TUOMINEN OY

Nuorten raamattupiirit

PORIN YHTEISLYSEO

Kouumme nykyinen kristillinen kerho eli teinikilta on n. vuoden vanha. Aikaisemminkin on koulussamme kokeiltu vastaavaa kristillistä toimintaa, esim kolme vuotta sitten mutta yritykset tuntuvat aina loppahtaneen jäsenien puutteeseen. Ensin nykyinen kiltamme koostui kahtena eri iltapäivänä kuuden tunnin jälkeen. Jäsenien määrä oli silloin n. 20. Sen jälkeen muutettiin kokoon- tumisaika klo 7.30.een, ja seuraus oli se, että jäsenten määrä väheni kolmanneksen. Tänä syksynä kokoon- tumisaika oli ensin klo 7.30, mutta muuttimme sen sitten klo 14.30.een.

Yllä olevasta varmasti huomaa, kuinka vakiintumatonta kiltamme toiminta on. Tänä vuonna olemme muuttaneet yhdessäolijemme luonnottakin. Nykyisin nimittäin kiltamme kokoon- tuu etupäässä keskustelemaan, kun taas aikaisemmin piirimme oli raamattupiiri. Yritämme nyt saada mahdollisimman paljon "ulkopuolisia" mukaan, jotta killastamme olisi hyötyä muillekin kuin vakituksille jäsenille.

Teinikillallamme on kummi- perhe Ilomantsissa. Tätä perhettä yritämme muistaa tulevina jouluna entistäkin enemmän. Tänä syksynä on koulussamme alkanut teinikillan toimista toimia myös teinien lähetysrengas, jollainen jo on hyvin monissa muissakin Suomen kouluissa.

Kiltamme ongelmana on ollut pula jäsenistä, etenkin pojista. Kun aina vain samat teinittärät kokoon- tuvat Sanan ääreen, uhkaa se vaara, että killastam-

me tulee "hurskahten piiri". Se ei suinkaan ole tarkoitus ja siksi toivommekin perustelulta keskustelupiiriltä paljon johtajinamme ovat olleet lehtorit Soili Peltomaa (viime lukuvuonna) ja Helmi Stigell. O R.

Porin Tyttölyseo

Porin tyttölyseossa on toiminut jo vuosikymmeniä raamattupiiri eräänä teinikunnan kerhona. Viikoittain ovat oppilaat kokoontuneet valitsemansa kuraattorin johdolla tutkimaan Raamattua ja keskustelemaan uskonasioista. Vähitellen raamattupiiri-illoista tuli ikään kuin keidashetkiä. Tuntui aivan välttämättömältä saada kerran viikossa opetella ikätoveriensa kanssa tuntemaan yhä enemmän Herraa Kristusta ja syventyä koulukiireiden keskellä miettimään, mitä Vapahtajalla olisi annettavaa nuorelle ihmiselle.

Vuosien kuluessa on raamattupiiri vaihtanut nimeäkin. Nykyään kutsutaan tyttölyseon kristillistä piiriä teinikillaksi. Kauan on ollut tapana varsinkin syksyisin ja keväisin tehdä yhteisiä kirkkomatkoja naapuriseurakuntiin Jumalanpalveluksen jäl-

keen on keskusteltu kyseisestä saarnatekstistä ja vaihdettu mielipiteitä.

Useina vuosina teinit ovat pitäneet alaluokkalaisille ns. naprakerhoja, joihin "sorones minores" = pienem- mät siskot ovatkin innolla osallistuneet. Heille on opetettu mm. askartelun ja tietokilpailujen avulla lähestymistä ja samalla pyritty johtamaan heitä varsinaiseen teinikillaan, kunhan ovat muutamia vuosia vanhempia. Teinikillan traditio on ollut aina joulun lähestyessä ilahduttaa vähävaraisia rajaseutuperheitä. Tähän "operaatioon" on koko koulu saanut osallistua penkomalla ullakolta pieneksi käyneitä vaatteita ja tuomalla ne kouluun rajaseutuketteja varten. Talkootyöllä on tavat sitten pakattu ja ostettu vähän riisirynejä joulupuuroa varten.

Eri koulujen teinikillat ovat myös pitäneet yhteyttä keskenään kokoon- tumalla keskustelutilaisuuksiin ja teiniseuroihin. Tällöin ovat usein uskaltaneet mukaan sellaisetkin, jotka jostain syystä pelkäävät tulla seurakunnan nuorten toimintaan. Mikään kristillinen piiri ei kuitenkaan vain ulkonaisena organisaationa kykene täyttämään tarkoitustaan, jos Jeesus Kristus ei tule työhön mukaan. Hänen Henkensä läsnäolo on välttämätön, jotta voisimme todella tulla ravituiksi kokoon- tuessamme yhteen.

M. K.

Hiljainen hetki ruokatuunnilla

Kesän muistot talteen-kilpailun tulokset

Kuten muistettaneen, julisti Kirkkosanomien keväällä valokuvauskilpailun. Kilpailun aihe oli "Kesä 1967", ja siihen saivat osallistua kaikki alle 30-vuotiaat Kirkkosanomien lukijat. Osanottajia oli valitettavasti vähä- laisesti. Olisikohan sattunut niin, ettei kilpailukutsua ollut huomattu, vai mikä oli tiellä. Ehkäpä tavanomainen ja tarpeeton arkuuskin oli esteenä. Otaksuttiin kai että kuvien piti olla melkeinpä mestariluokkaa. Niin ei suin- kaan ollut tarkoitus. Virkeimmät olivat sentään huo- manneet mahdollisuutensa ja päättäneet yrittää. Kilpai- luun lähetettiin kaikkiaan 10 kuvaa.

Palkintolautakunta, johon kuuluivat rovasti P. O. Ekko sekä valokuvaajat Matti Halmeenpää ja Altti Helinkö, määräsi paremmuusjärjestyksen seuraavaksi:

I palkinto	Atte Pantzar, Preiviiki	(vas.)
II	Antti Yrjölä, Pori	(alla)
III	Hannu Peltonen, Pihlava	
IV	Reino Salo, Kyläsaari	

Onnittelumme kilpailussa menestyneille.

SÄHKÖASENNUKSET

- Huolella
- Nopeasti
- Edullisesti

A-ryhmän urakoitsija.

Yrjönkatu 19. Puh. 14 200

Paarolan Kengästä löydätte mieluisat ja käytännölliset joululahjat.

Tervetuloa joulumarkkinoillemme

PAAROLAN KENKÄ
Yrjönkatu 19. Puh. 14 200

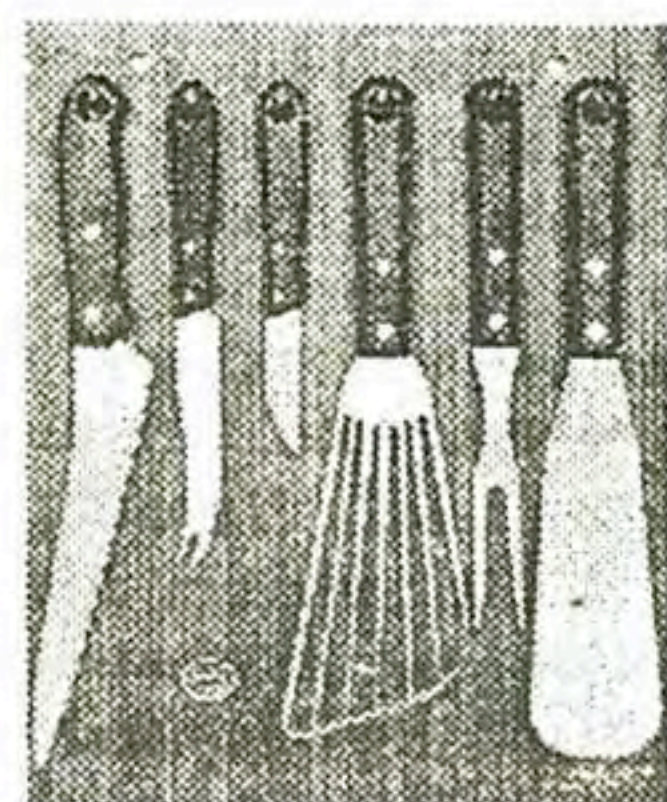
ARVOKKAAT JOULULAHJAT

- kelloja
- kultaa
- hopeaa

Kello ja Kultaliike

OSI HEINO

Itäpuisto 5

Joulupukin lahjavihjeitä eri osastomme tulvillaan

Tervetuloa tutustumaan

SATARAUTA OY

Rautatalo

Kirkkosanomien toimitukselle

Vuonna 1928 otettiin yksityisaloitteesta selville Porin vanhalla hautausmaalla silloin niellä tallella olevien hautausmerkkien tekstit. Laadittiin myöskin yksityiskohtainen numeroitu kartta niistä. Näin saat luettelo, joka julkaistiin Suomen sukututkimusseuran seuraavassa vuosikertomuksessa, sisälsi 363 numeroa. Pari vuotta sitten tehdystä vertailukatselmuksessa todettiin näistä kokonaan hävinneen parisenkymmentä ja osittain ruhjottuja oli useita.

Kyseinen hautausmaa otettiin käyttöön v. 1809. Viimeisinä vuosikymmeninä on sinne erioisluvalla haudattu muutamia harvoja, joiden lähiomaisia sielut on ennestään. Nykyisin hautausmaan käytävät harvoin jatkuvasti ja siellä kasvaa heinä kaadetaan pari kertaa kesässä. Joitakin hautoja hoideaan edelleenkin, mutta yleisesti ottaen olisi paljonkin toivoa varaa. Muuan muistiinpano kuuluu: "Tämän vieressä enää vain jalusta sekä irrallisia palasia jäljellä hautausmaalla aikanaan huomattavimasta ja vielä 1880-luvulla komeimmastakin harmahtavansiistä marmoria olleesta ja valkomarmorisen uurnan koristaasta hautapatsaasta, minkä mahtipontinen kirjoitus osoitti, että sen alla lepäsi edellisen aikojen, lääninrovasti ja hovisaaraja, professori, tohtori ym. Fredrik Lebell (hautausmaalla haikijä), kuollut 1819 7. 5.). Seurakuntaa vaadittiin aikanaan lukuisia kertoja sanomalehtikirjoituksissa ym. huolehtimaan tämän merkkimiehen hautakivestä, mutta kehotukset saivat kuuroille korville."

Nyt ei jäljellä ole enää mitään. Ensimmäisenä herättää hautausmaata lähestyvän huomioon jo vuosikaupalla portin ulkopuolella kumollaan ollut puostainen, nähtävästi aikoi-

naan "liikennemerkkinä" palvelut alassuin oleva putkella varustettu laite. Aidan sisäpuolella nähdään pikaisen korjauksen tarpeessa olevia enemmän tai vähemmän runneltuja ja usein rauta-aidoillakin varustettuja muistomerkkejä. Samoin sammutuneita ja maatumiaan valmistuvia kivipaasia. Monia näistä voitaisiin verrattain vähin kustannuksin saatua välttävään kuntoon. Jo niiden mukana häviävät monet juhlaankauniit edesmenneiden mestarien käsialanäytteet puolustaisivat niiden säilytystä. Ei ole kaukana portista sekään hautasija, jonka ympärillä saa jatkuvasti lojua korvauskelvottomaksi särkynyt tai särjetty rauta-aita. Sen räppeiden keskellä on pari rautaristiä ja vielä korjauskelpoinen rautainen istuinpenkki. Muutamia malmiristejä ja aitoja voitaisiin vielä hitsaamalla saada entistetyksi tyydyttävään muotoon.

Asetuksia noudattaen on hautausmaiden ympäri — ainakin julkisivujen puolelle — yleensä tehty kiviaidat. Niinpä täälläkin. (Milloin aidalta putoaa tai pudotetaan tahallisesti kivi tai useampiakin, saa se jäädä ajellehtimaan siksi, kunnes talvinen kaupungin lumiaura sen työntää milloin minnekin, jos työntää.) Hautausmaan länsi- ja pohjoispuolelle tehtiin joitakin vuosikymmeniä sitten verkkoaita sementtipylväiden varaan. Ei ole vielä kauan siitä, kun suurten juhlien yhteydessä aitaan tehtiin "melkein talon puolesta" yli 7 m leveä aukko. Siellä se on edelleenkin, osa pylväistä poissa ja verkko avuttomasti rempallaan retkottamassa. Oli silloin muuan patsaskin kaadettu pois tieltä, mutta ei jaksuttu talkooväen voiminkaan palauttaa paikoilleen. Aitaan olisi voitu teettää asialliset portit vastaisia samantapaisia tarpeita varten.

...muuan mittava elämäntyö

alk. siv. 4.
n aalto vyöryy helposti yli laitoksen ja vie mukanaan koko henkilökunnan, jättää laitoksen nykyinenkin tilaaja, rovasti Perheentuvan kirkko, kansanedustaja Antti-Pekko Perheentupa.

Tämän kuvauksen kirjoittaja työnsä yhteydessä saanut tustua moniinkin rovasti Perheentuvan elämää ja elämäntapaa käsitteleviin kuvauksiin asiakirjoihin. Paljon olisi ollut paperille pantavaa. Vähin läisiään on: iloitsevia, kärsiviä, työn tulos tainnut jäädä hapuilijoita, sellaisia kuin mikältä väittää: rovasti Perheentupa ei ole ehtinyt elämään Heille on hyvä puhua. Olen syvästi kiitollinen Jumalalle siitä, kaiken, minkä olette tehnyt että Hän on minun elämäni edelle näistä minun vähim- niin ohjannut, että se minulle tästä veljistäni, olette tehneet on mahdollista.

minulle." Rovasti Perheentuvan elämä on ollut lähimmäisten palvelua aina ja kaikkialla, aikuisten ja lasten, terveiden ja sairaiden. Tekee mieli laskea kritiikin aseet, kun siihen lähemmin pääsee perehtymään.

Nyt on rovasti Perheentuvan elämässä muistelemisen ja sanan vuoro. — Joka vuosi ne pyytävät minua Laitilaankin puhumaan, myhäilee haastateltavana. — On juhlaa mennä sinne. Lapsuustovereita siellä ei juuri enää ole, mutta heidän jälke-

Eipä olekaan ihme, jos eräät kasvavien voimiensa tunnossa olevat, edesvastuuta tuntemattomat nuoret haluavat silloin tällöin näyttää, mihin urotekoihin pystyvät, nähdessään kaikkialla ympärillään kukoistavan käsittämättömän välinpitämättömyyden ennen pyhinä pidettyistä arvoista. Kulttuuriarvojen säilyttämisestä puhuvat museomiehetkin ovat nähtävästi silmät ummessa jatkuvasti kulkeneet tämän paikan ohi.

"Edelläkävijämme" Rauma on näissäkin asioissa tuntenut vastuunsa ja rientänyt useita vuosia sitten kunnostamaan vastaavanlaisen alueensa esimerkiksi kelpaavaan asuun.

Koska meillä herätään asiaa — näkyvään toimintaan?

Kysyy mm. Y. A h o l a

* * *

Taloustoimistosta saamamme tiedon mukaan on ensi vuoden talousarvioehdotukseen varattu määrärahat ylläolevassa kirjoituksessa mainittujen epäkohtien korjaamiseksi ja vanhan hautausmaan muuhunkin kunnostamiseen. Toimitus

Lutherin sanomaa

Koko maailman täytyy olla täynnä lakeja, koska siinä ei ole lainkaan rakkautta. Juuri rakkauden puutteen vuoksi maailma on kokonaan synnin vallassa. Sillä silloin ei voi kukaan sanoa, mikä on hyvää, mikä taas tapaa. Vain rakkaus voi tämän nähdä. WA 11, 185. A.H.

Kristitty on velvollinen palvelemaan kaikessa ja on jokaisen alamainen. WA 7, 21.

Kristittyjen tulee ahkerasti käyttää pyhää Raamattua, se kun on heidän oma kirjansa, ja on synti ja häpeä, ettemme tunneta omaa kirjaamme emmekä Jumalan puhetta ja sanoja. WA 15, 41.

Tämä on evankeliumin salaisuus, joka on salattu viisailta ja ymmärtäväsiltä. Sillä armon sana on sanoma rististä, juutalaisille pahennus ja pakanoilte hullutus. WA 5, 657.

Tähän tapaan kuuluu, että käytetään vähän sanoja, joilla on sitä suurempi ja syvempi merkitys ja tarkoitus. Mitä vähemmän sanoja, sitä parempi rukous. WA 2, 81.

Olin siihen aikaan paavin valan alaisena ollessani ylen määrin murheellinen munkki ja alati aivan äärimmäisessä häädissä. Viimein lohdutti minua tämä ainoa erään veljen lausuma sana: "Hän itse käskee toivoa: meidän pelastuksemme on usko Jumalaan; miksi emme siis tahotoisi luottaa Jumalaan, joka käskee meidän toivoa?" Tällä sanalla hän antoi minulle (uutta) elämää. TR 4, 4362.

Hautaus toimisto

Anja Viitala

Itsenäisyydenk. 31, puh. 17 891
Päivystys puh. 15 472.

Suruviestin saavuttua haluaisin auttaa ja palvella teitä asiaan kuuluvalla tavalla.

Monipuolinen arkkivalikoima.

Porisevan pirteä sarja parhaita virvoitusjuomia. Valmistettu raikkaasta lähdevedestä ja valikoituista citrus-hedelmistä. Sokerilla makeutettu luonnontuote.

pirteät porina juomat

Pisarakin Porinaa piristää RIFFY • JAFFA • MESSINA • GRAPE • CITRUS

...rippikoulun vaikeuksia

Jatk. siv. 3.

Muusta samoissa tiloissa tapahtuvasta seurakunnan toiminnasta rippikoulu joutuu kärsimään myös ajan puutteen takia. Erilaiset tilaisuudet pakottavat rippikoulut alkamaan usein niin varhain, että moni oppilas joutuu tulemaan suoraan työstä tai koulusta tunnille. Nälkäisenä ja väsyneenä vaivaa. Vapahtaja omaksi tai oppilaan aktiivisuus ei voi olla don lähestyä ihmisiä. Hänellä korkea. Tässä tilanteessa kaksi tuntia tuntuu monesta ylivertaiselta kestäväksi. Rippikoululle olisi saatava nykyisissä olosuhteissa mahdollisimman sovelias aika. Muuten si-

tä muodostuu monelle tarpeettomasti "tervan juontia", vaikka tarjottavana on elävä vesi, Jumalan rikas sana.

Suurin vaikeus, jonka eteen rippikoulun opettaja henkilökohtaisesti joutuu on kuitenkin, miten hän onnistuu viemään evankeliumin nuorten maailmaan. Oikean kanavan löytäminen vaatii etsintää ja vaivaa. Vapahtaja omaksi tai oppilaan aktiivisuus ei voi olla don lähestyä ihmisiä. Hänellä korkea. Tässä tilanteessa kaksi tuntia tuntuu monesta ylivertaiselta kestäväksi. Rippikoululle olisi saatava nykyisissä olosuhteissa mahdollisimman sovelias aika. Muuten si-

Erkka Nurm

MEILTÄ LAHJA VUOSIKSI

Joululahjojenkin hankinnoissa kannattaa käyttää sähköalan asiantuntijaa — ammattiliikettä.

Toivotamme kaikille asiakkaillemme ja liiketuttavillemme Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Suorenmaa Oy
YRJÖNKATU 11. PUH. 11 361

PORIN SEURAKUNTIEN JOULUKALENTERI

REPOSAARI

10. 12. II adventtisunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10.
 17. 12. III adventtisunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10.
 24. 12. jouluaattona Perhekirkko klo 10.
 25. 12. joulupäivänä Jumalanpalvelus klo 8.
 26. 12. tapaninpäivänä Jumalanpalvelus klo 10.
 31. 12. sunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10.
 1. 1. uudenvuodenpäivänä Jumalanpalvelus klo 10, kirkkoherra Jorma Pakkasen tulosaarna.

PIHLAVA

10. 12. II adventtisunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10.
 17. 12. III adventtisunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10.
 24. 12. jouluaattona Perhekirkko klo 10 ja jouluaaton hartaus klo 16.
 25. 12. joulupäivänä Jumalanpalvelukset kirkossa klo 7 ja Kyläsaaren srk.-talossa klo 9. Kirkkokuoro laulaa kummassakin paikassa.
 26. 12. tapaninpäivänä Jumalanpalvelus ja H.p.Eht. kirkossa klo 10.
 31. 12. sunnuntaina Rippikouluopikien konfirmaatio ja jumalanpalvelus klo 9.30. Uudenvuodenaaton iltakirkko klo 22.
 1. 1. uudenvuodenpäivänä Jumalanpalvelus klo 10.
 6. 1. loppiaisena Jumalanpalvelus klo 10.
 7. 1. sunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10.

LÄNSI-PORI

24. 12. jouluaattona Jumalanpalvelus klo 10 kirkossa (radioidaan), past. Jyrki Savo. Aattohartaus klo 16 kirkossa, past. Paavo Väntsi.
 25. 12. joulupäivänä Jumalanpalvelus klo 8 kirkossa ja klo 10 Preiviikin srk.-talossa, khra Voitto Vuola.
 26. 12. tapaninpäivänä Jumalanpalvelus klo 10 kirkossa, past. Paavo Väntsi.
 31. 12. sunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10 kirkossa, past. Paavo Väntsi. Uudenvuodenaaton kirkkotilaisuus klo 19.
 1. 1. uudenvuodenpäivänä Jumalanpalvelus klo 10 kirkossa, piirisiht. Lauri Vappula.
 Jumalanpalvelus klo 13 Preiviikin srk.-talossa, piirisiht. Lauri Vappula.

PORIN TELJÄ

10. 12. II adventtisunnuntaina Väinölässä klo 9.30 konfirmaatio (Laihon ryhmä) ja jumalanpalvelus, Laiho. Väinölän kirkkokuoro laulaa. Rukoushuoneessa Mikonkatu 8 seurakuntailta klo 18. Puheiden lomassa poikien ohjelmaa.
 14. 12. torstaina Rukoushuoneessa Mikonkatu 8 lähetysilta myyjäisneen alkaen klo 18. Tarjolla käsitöitä, leivonnaisia ym Ohjelmaa klo 19.
 17. 12. III adventtisunnuntaina Väinölässä klo 10 jumalanpalvelus, Perheentupa ja Kanerva. NNKY:n huoneistossa klo 11 sunnuntaihartaus, Nurmi.
 24. 12. jouluaattona Väinölässä klo 10 jumalanpalvelus, Nurmi ja Laiho.
 25. 12. joulupäivänä Väinölässä klo 8 jumalanpalvelus, Kanerva ja Nurmi. Väinölän kirkkokuoro laulaa. Rukoushuoneessa Mikonkatu 8 klo 13 lastenkirkko joulu-kuusen äärellä, Nurmi ja Kanerva, lasten laulua. Väinölässä klo 18 jouluvesper, Väinölän kirkkokuoro, Linnamäki ja Laiho.

26. 12. tapaninpäivänä

31. 12. sunnuntaina

21. 12. alkaa

Väinölässä klo 10 jumalanpalvelus ja H.p.Ehtoollinen, Laiho ja Kanerva.

Rukoushuoneessa Mikonkatu 8 klo 18 marttyyrienjuhla, Kanerva ja Nurmi.

Väinölässä klo 10 jumalanpalvelus, Nurmi ja Laiho. Rukoushuoneessa Mikonkatu 8 klo 18 uudenvuoden vastaanotto, Laiho, Kanerva ja Nurmi. Yrjönkatu 27 klo 20 nuorten iltä.

Jouluaajan rippikoulu oppikoululaisille, joilla on 15 vuoden ikä ja Vähänkatekismuksen taito klo 10 Väinölässä ja klo 9 ja klo 13 rukoushuoneessa Mikonkatu 8. Ennakoilmoittautuminen kirkkoherranvirastossa.

KESKI-PORI

10. 12. II adventtisunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10, Ervo. Joululauluilta klo 19 kirkossa, Takala. Järj. Diakonissa-laitoksen oppilaskunta. Ruosniemen kirkossa klo 9.30 konfirmaatiojumalanpalvelus, Tarna.
 17. 12. III adventtisunnuntaina Jumalanpalvelus klo 10, Tarna, rippikehotus, Ekko. Sairaanhoitajaopiston päättäjäisjumalanpalvelus klo 14.
 21. 12. torstaina Jumalanpalvelus klo 10, Ekko. Suomalainen jouluhartaus klo 16, Mustonen. Ruotsalainen jouluhartaus klo 17, Mustonen.
 24. 12. jouluaattona Jumalanpalvelus klo 10, Ervo, altt. Mustonen, Ekko. Ruosniemen kirkossa klo 8 joulujumalanpalvelus, Tarna. Iltakirkko klo 17, Sillanpää.
 25. 12. joulupäivänä Jumalanpalvelus klo 10, Tarna. Marttyyrienjuhla klo 18, Mustonen, Syrjä.
 26. 12. tapaninpäivänä Jumalanpalvelus klo 10, Ekko. Uudenvuodenvastaanotto klo 23, Mustonen, Ervo, Syrjä.
 31. 12. sunnuntaina

Joululahja kiinalaiselle

Jokaisella on tänä jouluna mahdollisuus antaa joululahja kiinalaiselle sen tempauksen välityksellä, jonka Suomen Lähetysseura järjestää joulunaikana. Keräys pannaan toimeen ympäri maan erityisesti Hongkongissa avautuvan uuden lähetyskentän työn alkuunsaattamiseksi.

Kirkkaanpunaisiin kansioihin on sijoitettu kuusi pientä lahjapussia, joihin jokainen voi sulkea rahasumman kunakin joulunajan sunnuntaina adventista loppiaiseen. Kansiot jaetaan ensimmäisen adventtisunnuntain jumalanpalveluksissa ja kootaan loppiaisen jumalanpalveluksissa. Kansioita voi saada myös seurakuntien toimihenkilöiltä tai kirkkoherranvirastoista.

Hongkongiin on suunniteltu lähetettäväksi tämän vuoden loppuun mennessä pastori Pertti Nikkilä Kylmäkoskelta ja teol.kand. Kaisa Nikkilä Saarelta, teol.kand. Leena Karvinen, diakoni Ethel Witting Karlebystä Pohjanmaalta sekä ensi syksyä Taiwanilla työskennellyt pastori Seikku Paunonen perheineen Helsingistä. Työntekijät opiskelevat aluksi kielikoulussa ja tutustuvat muitten lähetysten työhön.

Hongkongissa toimii evankelisluterilainen kirkko, jonka jäsenmäärä on 12.130. Norjalaiset ja ruotsalaiset lähetysseurat tekevät työtä kaupungissa, jonka Helsingin kokoisella alueella asuu väestöä yhtä paljon kuin koko Suomessa. Lähetysten työhön kuuluu teollisuustyö, nuorisolähetys, pakolaistyö ja koulutyö. Suomalaisten tarkoituksena on aloittaa toiminta alueella, missä ei aikaisemmin ole lähetystyötä tehty.

KIRKKOHERRANVIRASTOT

- avoinna arkisin klo 9—12, perjantaisin lisäksi klo 16—17.
Keski-Pori Hallituskatu 9, puh. 12 201 ja 12 385.
Porin Teljä Lant. raatihuoneenkatu 3, puh. 16 244.
Länsi-Pori Liikastentie 28, puh. 17 671.
Pihlava kirkkokeskus, p. 85 071 9—12, perj. myös 16—18.
Reposaari Merimiehenkatu 1, tiist. ja torst. klo 9—11 ja 17—18, lauant. 9—11, puh. 84 023. Kesällä vain tiist. ja torst.

TALOUSTOIMISTO

- Lant. raatihuoneenkatu 3, arkisin klo 9—12, perj. myös 16—17, puh. toimisto ja talousjohtaja puh. 12 784, rakennusteknikko puh. 15 890.

HAUTAUSMAANHOITAJA

- Uusi kappeli, arkisin klo 9—11, puh. 14 319.

Kirkkovaltuuston päätöksiä

— Viranhaltijain hallinnassa olevien autotallien vuokrakorvaukset määrättiin 28. 9. Aikaisemmin on papeilla, kanttori-urkureilla ja eräissä tapauksissa diakonisoillakin ollut vapaa autotalli.

— Vanhan siunauskappelin korjaussuunnitelman muutos hyväksyttiin 28. 9. Sen mukaan ei kappelin portaita tehdä graniitista vaan teräsbetonista. Sensijaan rappauskorjauksia suoritetaan laajemmalla mitassa kuin alunperin aiottiin, parveketilaa hiukan laajennetaan ja arkujen siirto kellarista kappeliin toimitetaan hydraulisella nostolaitteella. Alkuperäinen kustannusarvio oli 66 500 mk. Nyt myönnettiin 12 200 mk lisää, joten kokonaiskustannukset ovat 78 700 mk.

— Diakonisojen asuntoja järjestettiin 28. 9. Tuomarinkatu 32:n rakenteilla olevasta uudisrakennuksesta hankittiin 2 h.+k.+kh. osakehuoneisto 38 000 markan hinnalla. Siis hen tulee vuoden vaihteessa diakonissa Aili Kallion asunto ja vastaanottotila. Aistivillisten diakonissa Elvi Hokkasen asunnoksi määrättiin Mikonkatu 30:ssa sijaitseva 2 h.+k.+kh. osakehuoneisto. Elvi Hokkasen vastaanottotila on edelleenkin Mikonkatu 8 B:ssä.

— Maanvaihto Porin kaupungin kanssa hyväksyttiin seurakuntien puolesta 28. 9. Hyväksytyn kiinteistöjen vaihtosopimuksen mukaan kaupunki luovuttaa seurakunnille maanalueet Teljän kirkon tonttia ja Kartanon alueen seurakunnallisten toimitiloja varten. Seurakunnat luovuttavat puolestaan kaupungille katu-, puisto- ja tonttialueita sekä viljelysmaata Kaupunki-Erolan tilalta Toejoelta, ja maksavat sen lisäksi välirahaa 18 650 mk. Tämän sopimuksen ehtoihin hyväksyttiin parimuutosta 23. 11. Samalla ilmoitettiin, että Porin kaupunginvaltuuston vastaava päätös ei valituksen takia ole vielä täytäntöönpanokelpoinen.

— Lyttilän rukoushuoneen korjaussuunnitelmaa muutettiin ja täydennettiin 23. 11. Työn kuluessa käydyt ilmi, että rakennuksesta puuttivat lämpöeristykset miltei kaikialta. Alunperin oli tarkoitukseen varattu 23 000 mk, ja nyt myönnettiin lisää 19 636 mk, joten korjauksen kustannukset ovat kaikkiaan 42 636 mk.

— Seurakuntien matkustussääntö on hyväksytty v. 1955 ja havaittu on nykyisin jo vanhentuneeksi ja puutteelliseksi. Sen vuoksi valtuusto asetti toimikunnan sitä uusimaan ja tarkistamaan. Tähän työhön asetettiin pankinjohtaja Olavi Helavuori koonkutsujana, valtuutetut Eino Errala, Osmo Mäenpää, Arvo Ounimo ja Eero Grönroos, piiriasiamies Eero Karra, taloudenhoitaja Paavo Solimo ja sihteerinä talousjohtaja Paavo Yrjölä.

— Ylimääräisen toimistoapulaisen virka perustettiin taloustoimiston ensi vuoden alusta lukien.

— Teljän kirkon rakentamismääräaika umpeutuu tämän vuoden lopussa. Kun seurakunnan ensimmäisenä viisivuotiskautena ei ole vielä kunnolla saatu kirkolle toimitakaan, päätti valtuusto 23. 11. anoa Valtioneuvostolta viiden vuoden pidennystä kirkon rakentamiseksi velvollisuuden määräaikaan. Teljän kirkkoneuvosto olisi omassa lausunnossaan tyytynyt vain kolmen vuoden pidennykseen.

— Keski-Porin virasto- ja seurakuntatalon rakentamiskysymys kirkkovaltuustossa vilkkaana ja vaankin keskustelun kohteena 23. 11. Asia palautettiin kuitenkin virastokirkkohallintokunnalle rahoituskysymyksiä koskevin evästyksin.

PORIN KIRKKOSANOMAT

Julkaisija Porin seurakuntien tiedotustoimikunta. Jaetaan postitse Porin seurakuntien talouksiin.

Päätoimittaja: Paavo Yrjölä.

Toimitussihteeri: Eino Salmenperä.

Toimituskunta: Eila Torikka, Viljo Lauro, Aarre Veijalainen ja Paavo Väntsi.

Toimitus ja konttori: Porin Lant. raatihuoneenkatu 3, puh. 12 784 (Porin seurakuntien taloustoimisto).

Ilmoitushinnat: 50 p. palstamillimetritä, vain sisäisivuilla.